

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-167-00

Druk nr 2566
Warszawa, 18 stycznia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **Prawo o miarach** wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie zgodnie z wymogami art. 31 ust.3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

USTAWA
z dnia
Prawo o miarach

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Celem ustawy jest zapewnienie jednolitości miar i wymaganej dokładności pomiarów wielkości fizycznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2.

1. Ustawa reguluje zagadnienia:

- 1) legalnych jednostek miar i państwowych wzorców jednostek miar,
- 2) prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych,
- 3) kompetencji i zadań organów administracji rządowej właściwych w sprawach miar, zwanych dalej „organami administracji miar”,
- 4) sprawowania nadzoru metrologicznego nad przestrzeganiem przepisów ustawy.

2. W sprawach nie określonych w niniejszej ustawie, dotyczących przyrządów pomiarowych, stosuje się odpowiednie przepisy regulujące zagadnienia oceny zgodności wyrobów oraz akredytacji, zawarte w ustawie z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489), zwanej dalej „ustawą o ocenie zgodności”.

Art. 3.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia i organizację działalności w celu zapewnienia jednolitości miar i dokładności pomiarów związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, z uwzględnieniem wymagań dotyczących: procedur pomiarowych, kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych, odniesienia do państwowych wzorców jednostek miar oraz realizacji zobowiązań sojusznicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) legalna jednostka miary – jednostka miary, której stosowanie jest nakazane lub dozwolone przepisem prawnym,
- 2) wzorzec jednostki miary – przyrząd pomiarowy przeznaczony do zdefiniowania, zrealizowania, zachowania lub odtwarzania jednostki miary albo jednej lub wielu wartości danej wielkości fizycznej i służący jako odniesienie,
- 3) państwowy wzorzec jednostki miary – wzorzec jednostki miary uznany urzędowo w Rzeczypospolitej Polskiej za podstawę do przypisywania wartości innym wzorcom jednostki miary danej wielkości fizycznej,
- 4) Międzynarodowy Układ Jednostek Miar (SI) – spójny układ jednostek miar, przyjęty i zalecany przez Generalną Konferencję Miar,

- 5) przyrząd pomiarowy – urządzenie, układ pomiarowy lub jego elementy, przeznaczone do wykonania pomiarów samodzielnie lub w połączeniu z jednym lub wieloma urządzeniami dodatkowymi; wzorce miary i materiały odniesienia są traktowane jako przyrządy pomiarowe,
- 6) wzorzec miary – urządzenie przeznaczone do odtwarzania lub dostarczania jednej lub wielu znanych wartości danej wielkości fizycznej w sposób niezmienny podczas jego stosowania,
- 7) materiał odniesienia – materiał lub substancja, których jedna lub więcej wartości ich właściwości są dostatecznie jednorodne i określone w stopniu umożliwiającym stosowanie do wzorcowania przyrządu pomiarowego, oceny metody pomiarowej lub przypisania wartości właściwościom innych materiałów,
- 8) wymagania metrologiczne – wymagania zasadnicze i szczegółowe, którym musi odpowiadać przyrząd pomiarowy, zdefiniowane we właściwych przepisach,
- 9) prawna kontrola metrologiczna – działanie zmierzające do wykazania, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania metrologiczne określone we właściwych przepisach,
- 10) ocena zgodności – działanie zmierzające do wykazania, że należycie zidentyfikowany przyrząd pomiarowy lub proces jego wytwarzania jest zgodny z wymaganiami zasadniczymi i szczegółowymi, zdefiniowanymi we właściwych przepisach,
- 11) procedury oceny zgodności (moduły) – procedury w rozumieniu ustawy o ocenie zgodności, zdefiniowane we właściwych przepisach,
- 12) zatwierdzenie typu – wykazanie na podstawie wyników przeprowadzonych badań, że typ przyrządu pomiarowego spełnia wymagania metrologiczne określone we właściwych przepisach,
- 13) legalizacja – sprawdzenie, stwierdzenie i poświadczenie dowodem legalizacji, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania metrologiczne określone we właściwych przepisach; pojęcie to obejmuje legalizację pierwotną, ponowną i jednostkową,
- 14) legalizacja pierwotna – legalizacja przyrządu pomiarowego po raz pierwszy po wyprodukowaniu, przed wprowadzeniem go do obrotu lub użytkowania,
- 15) legalizacja ponowna – każda kolejna legalizacja przyrządu pomiarowego,
- 16) legalizacja jednostkowa – legalizacja pierwotna przyrządu pomiarowego w wykonaniu jednostkowym, skonstruowanego dla określonego, szczególnego zastosowania; obejmuje ona swoim zakresem badania wykonywane w ramach zatwierdzenia typu,
- 17) wzorcowanie – czynności ustalające relację między wartościami wielkości mierzonej wskazanymi przez przyrząd pomiarowy a odpowiednimi wartościami wielkości fizycznych, realizowanymi przez wzorzec jednostki miary,
- 18) wprowadzenie do obrotu – przekazanie przyrządu pomiarowego po raz pierwszy sprzedawcy bądź użytkownikowi przez producenta, jego przedstawiciela lub importera,
- 19) wprowadzenie do użytkowania – zastosowanie przyrządu pomiarowego po raz pierwszy do celu, dla którego jest on przeznaczony,
- 20) punkt legalizacyjny – miejsce wykonywania przez organy administracji miar czynności związanych z legalizacją dużej ilości określonych rodzajów przyrządów pomiarowych u producenta, importera albo u przedsiębiorcy dokonującego napraw lub instalacji,
- 21) nadzór metrologiczny – ogół zadań i czynności polegających na ocenie stanu przestrzegania przepisów ustawy oraz stosowaniu właściwych środków prawnych w celu usunięcia naruszeń obowiązujących przepisów lub wyegzekwowania obowiązków ustawowych.

Rozdział 2

Legalne jednostki miar i państwowe wzorce jednostek miar

Art. 5.

1. Legalnymi jednostkami miar są:
 - 1) jednostki Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI),
 - 2) jednostki nie należące do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), lecz dopuszczone do stosowania w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, oraz ich dziesiętne podwielokrotności i wielokrotności, przy uwzględnieniu zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) nazwy, definicje i oznaczenia,
 - 2) przedrostki i ich oznaczenia przeznaczone do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności,
 - 3) zasady pisowni oznaczeń jednostek miar, o których mowa w ust. 1, przy uwzględnieniu zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6.

1. Obowiązek stosowania legalnych jednostek miar dotyczy użytkowania przyrządów pomiarowych, wykonywania pomiarów i wyrażania wartości wielkości fizycznych w gospodarce, ochronie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego oraz przy czynnościach o charakterze administracyjnym.
2. Jednostki miar inne, niż określone w art. 5, mogą być stosowane w gospodarce w dziedzinach: transportu morskiego, lotniczego i kolejowego, na mocy porozumień międzynarodowych.

Art. 7.

Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb uznawania wzorców jednostek miar za wzorce państwowe oraz niezbędną dokumentację wzorców, uwzględniając obowiązki jednostek organizacyjnych ubiegających się o uznanie wzorców za wzorce państwowe, jak również powiązanie tych wzorców z międzynarodowymi wzorcami jednostek miar lub wzorcami w innych krajach.

Rozdział 3

Prawna kontrola metrologiczna

Art. 8.

1. Prawnej kontroli metrologicznej podlegają przyrządy pomiarowe, określone przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, stosowane:
 - 1) w ochronie zdrowia, życia i środowiska,
 - 2) w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
 - 3) w ochronie praw konsumenta,

- 4) przy pobieraniu opłat i podatków oraz ustalaniu opustów, kar, wynagrodzeń i odszkodowań,
 - 5) przy dokonywaniu kontroli celnej,
 - 6) w obrocie handlowym.
2. Prawna kontrola metrologiczna przed wprowadzeniem przyrządów pomiarowych do obrotu lub użytkowania wykonywana jest zgodnie z procedurami oceny zgodności (modułami), a w szczególności poprzez badania typu potwierdzone decyzją zatwierdzenia typu, legalizację pierwotną lub legalizację jednostkową, natomiast dla przyrządów pomiarowych będących w użytkowaniu – poprzez legalizację ponowną.
3. Warunkiem dopuszczenia przyrządów pomiarowych do legalizacji pierwotnej jest uzyskanie zatwierdzenia typu za wyjątkiem przyrządów pomiarowych, o których mowa w art. 9 pkt 7.

Art. 9.

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb zgłaszania przyrządów pomiarowych do prawnej kontroli metrologicznej, ustalając w szczególności podmioty uprawnione do zgłaszania przyrządów pomiarowych, miejsce dokonywania kontroli metrologicznych oraz zakres badań i wymaganą dokumentację, jak również obowiązki zgłaszającego,
- 2) szczegółowy tryb wykonywania prawnej kontroli metrologicznej, uwzględniający procedury oceny zgodności (moduły) dla określonych rodzajów przyrządów pomiarowych przed ich wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania oraz sposób dokumentowania zatwierdzenia typu, okres ważności decyzji zatwierdzenia typu, jak również zasady wydawania decyzji zatwierdzenia typu ograniczonych: krótszym okresem ważności, liczbą przyrządów pomiarowych lub warunkami ich użytkowania, a także warunki i tryb cofania decyzji zatwierdzenia typu,
- 3) szczegółowy tryb zgłaszania przyrządów pomiarowych będących w użytkowaniu do legalizacji ponownej,
- 4) wymagania metrologiczne, którym powinny odpowiadać przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej, rodzaje dowodów tej kontroli, a także warunki właściwego stosowania przyrządów pomiarowych,
- 5) wzory znaków zatwierdzenia typu,
- 6) wzory dowodów oceny zgodności i legalizacji ponownej oraz okresy ich ważności,
- 7) rodzaje przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzenia typu,
- 8) wymagania warunkujące udzielenie notyfikacji do dokonywania czynności oceny zgodności i wydanie upoważnień do legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych,
- 9) rodzaje przyrządów pomiarowych, które są naprawiane lub instalowane wyłącznie przez upoważnionych przedsiębiorców dokonujących odpowiednio napraw lub instalacji, oraz stawiane im wymagania w zakresie posiadanego wyposażenia i kwalifikacji,
- 10) wartości podstawowych stałych fizycznych i liczbowe dane odniesienia dla własności substancji i materiałów,

przy uwzględnieniu zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunków technicznych użytkowania przyrządów pomiarowych.

Rozdział 4

Kompetencje i zadania organów administracji miar

Art. 10.

1. Organami administracji miar są:

- 1) Prezes Głównego Urzędu Miar, będący centralnym organem administracji rządowej, zwany dalej „Prezesem”,
- 2) dyrektorzy okręgowych urzędów miar, zwani dalej „dyrektorami”,
- 3) naczelnicy obwodowych urzędów miar, zwani dalej „naczelnikami”.

Art. 11.

1. Prezes wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Urzędu Miar, zwanego dalej „Urzędem”.
2. Dyrektorzy i naczelnicy wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im urzędów.

Art. 12.

1. Prezesa powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.
2. Wiceprezesów Urzędu powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezesa.
3. Dyrektorów powołuje i odwołuje Prezes.
4. Naczelników powołuje i odwołuje Prezes na wniosek właściwego dyrektora.

Art. 13.

Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi okręgowe i obwodowe urzędy miar, a także określa ich obszar działania i siedziby, przy uwzględnieniu lokalnych potrzeb, rozwoju gospodarczego oraz tradycji poszczególnych województw i powiatów, jak również warunków ekonomicznych działania urzędów.

Art. 14.

Organizację Urzędu określi statut, nadany przez Prezesa Rady Ministrów w drodze rozporządzenia, a okręgowych urzędów miar – regulaminy nadane przez Prezesa, przy uwzględnieniu potrzeb gospodarki oraz możliwości kadrowych i finansowych urzędów.

Art. 15.

Urząd oraz okręgowe urzędy miar są jednostkami budżetowymi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Art. 16.

Do zakresu działania Prezesa w sprawach miar należy:

- 1) budowa, utrzymywanie i modernizacja państwowych wzorców jednostek miar, przechowywanych i stosowanych w Urzędzie oraz prowadzenie prac badawczo-rozwojowych w tym zakresie,

- 2) informowanie, w drodze obwieszczenia, o spełnieniu przez wzorce jednostek miar warunków określonych dla wzorców państwowych,
- 3) zapewnienie, w drodze porównań, powiązania państwowych wzorców jednostek miar z międzynarodowymi wzorcami jednostek miar lub wzorcami jednostek miar w innych krajach,
- 4) zapewnienie przekazywania wartości legalnych jednostek miar od państwowych wzorców jednostek miar do przyrządów pomiarowych,
- 5) sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych i laboratoriów spoza administracji miar, będących właścicielami państwowych wzorców jednostek miar, utrzymujących i udostępniających te wzorce,
- 6) zatwierdzanie typów przyrządów pomiarowych na podstawie wyników przeprowadzonych badań i nadawanie znaków zatwierdzenia typu, w drodze decyzji, jak również cofanie decyzji zatwierdzenia typu,
- 7) wydawanie certyfikatów zgodności w ramach systemu Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej,
- 8) wykonywanie prawnej kontroli metrologicznej oraz uznawanie za równoważną prawnej kontroli metrologicznej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedniej kontroli, wykonanej przez właściwe zagraniczne instytucje metrologiczne,
- 9) udzielanie i cofanie, w drodze decyzji, notyfikacji do dokonywania czynności oceny zgodności lub upoważnień do legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych po sprawdzeniu spełnienia wymagań, dotyczących w szczególności wyposażenia technicznego i kwalifikacji personelu, niezbędnych do wykonywania tych zadań oraz do zapewnienia bezstronności formułowania ocen,
- 10) udzielanie i cofanie, w drodze decyzji, upoważnień do wykonywania napraw lub instalacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych po sprawdzeniu spełnienia wymagań, niezbędnych do wykonywania tych czynności,
- 11) sprawowanie nadzoru nad jednostkami, o których mowa w pkt 9 i 10, w zakresie działalności wynikającej z udzielonych im upoważnień,
- 12) reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w metrologicznych organizacjach międzynarodowych i regionalnych oraz współdziałanie z krajowymi i zagranicznymi instytucjami, prowadzącymi działania w zakresie miar,
- 13) prowadzenie rejestru zatwierdzonych typów przyrządów pomiarowych,
- 14) wydawanie Dziennika Urzędowego Głównego Urzędu Miar, w którym ogłaszane są zarządzenia wewnętrzne, wytyczne, decyzje, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia Prezesa,
- 15) wydawanie publikacji popularyzujących i promujących zagadnienia miar,
- 16) szkolenie specjalistyczne w dziedzinie miar,
- 17) przygotowywanie projektów rozporządzeń, wydawanych przez organy administracji rządowej, w sprawach należących do jego zakresu działania,
- 18) opiniowanie nadsyłanych do Urzędu projektów aktów prawnych,
- 19) inicjowanie prac legislacyjnych w sprawach miar,
- 20) inicjowanie prac normalizacyjnych w sprawach miar,
- 21) wykonywanie innych zadań przewidzianych w odrębnych ustawach lub powierzonych przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 17.

1. Prezes może, na wniosek podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 20, w uzgodnieniu z właściwymi dyrektorami, tworzyć na czas określony punkty legalizacyjne, uwzględniając potrzeby gospodarki oraz możliwości organizacyjne i kadrowe urzędów.

2. Prezes może znosić punkty legalizacyjne, jeżeli stwierdzi niecelowość lub nieopłacalność ich utrzymywania, gdy wystąpią trudności kadrowe uniemożliwiające obsługę punktu lub gdy punkt przestanie spełniać wymagania określone przy jego utworzeniu.
3. Informacje o utworzeniu lub zniesieniu punktów legalizacyjnych są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Miar.

Art. 18.

1. Obwieszczenia Prezesa w sprawach, o których mowa w art. 16 pkt 2, 9 i 10, ogłaszane są w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz przekazywane właściwym instytucjom i organizacjom zagranicznym, stosownie do wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.
2. Informacje w sprawach, o których mowa w art. 16 pkt 6, ogłaszane są w Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Miar oraz przekazywane właściwym instytucjom i organizacjom zagranicznym, stosownie do wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 19.

Urząd może wykonywać inne prace metrologiczne, zgodnie z kompetencjami i możliwościami technicznymi, w tym wzorcowanie i ekspertyzy przyrządów pomiarowych oraz czynności metrologiczne związane z kontrolą towarów paczkowanych, a także udzielać konsultacji i prowadzić doradztwo techniczne w zakresie doboru i stosowania przyrządów pomiarowych.

Art. 20.

1. Do zakresu działania dyrektorów i naczelników, stosownie do właściwości terytorialnej podległych im urzędów, należy:
 - 1) badanie przyrządów pomiarowych w celu zapewnienia wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, a w szczególności legalizacja przyrządów pomiarowych oraz czynności metrologiczne związane z kontrolą towarów paczkowanych,
 - 2) wykonywanie zadań w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy oraz współdziałanie z administracją rządową i samorządową w tym zakresie,
 - 3) wykonywanie innych zadań powierzonych przez Prezesa.
2. Okręgowe i obwodowe urzędy miar mogą wykonywać inne prace metrologiczne, zgodnie z kompetencjami i możliwościami technicznymi, w tym wzorcowanie i ekspertyzy przyrządów pomiarowych.

Rozdział 5

Nadzór metrologiczny nad przestrzeganiem przepisów ustawy

Art. 21.

1. Organy administracji miar sprawują nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy poprzez:
 - 1) wydawanie zaleceń pokontrolnych i sprawdzanie stanu ich realizacji,
 - 2) kierowanie wniosków o ukaranie do właściwego organu rozstrzygającego w sprawach o wykroczenia,

- 3) stosowanie egzekucji obowiązków niepieniężnych, zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - 4) kierowanie do właściwego organu zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w przypadku uzasadnionych podejrzeń o fałszowanie dowodów oceny zgodności lub legalizacji ponownej,
 - 5) wycofanie z obrotu lub użytkowania, w drodze decyzji, przyrządów pomiarowych nie spełniających wymagań metrologicznych.
2. Organy administracji miar sprawują nadzór, o którym mowa w ust. 1, na podstawie kontroli przeprowadzanych przez upoważnionych pracowników urzędów miar, którzy po okazaniu legitymacji i pisemnego upoważnienia są uprawnieni do:
- 1) wstępu na teren nieruchomości lub pomieszczeń, gdzie przeprowadzana jest kontrola,
 - 2) badania dokumentów oraz zbierania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli,
 - 3) zbierania i zabezpieczania dowodów naruszenia przepisów ustawy,
 - 4) legitymowania osób, w uzasadnionych przypadkach, w celu ustalenia ich tożsamości,
 - 5) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.
3. Kontrolowani są uprawnieni do:
- 1) uzyskania informacji o swoich prawach oraz o zakresie przeprowadzanej kontroli,
 - 2) obecności podczas wszystkich czynności pracowników urzędów miar, wykonywanych podczas kontroli,
 - 3) podpisania protokołu kontroli, albo podania w ciągu 7 dni pisemnego uzasadnienia przyczyny odmowy jego podpisania.

Art. 22.

1. Do kontroli przestrzegania przepisów ustawy uprawnione są także, w ramach swoich kompetencji, inne jednostki administracji publicznej, a w szczególności inspekcja handlowa, inspekcja sanitarna oraz urzędy górnicze.
2. Organy administracji miar współdziałają w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z jednostkami, o których mowa w ust. 1.
3. Organy lub upoważnieni pracownicy administracji miar mogą wezwać, w pilnych przypadkach także ustnie, pomoc funkcjonariuszy policji, jeżeli natrafiają na opór, który uniemożliwia lub utrudnia sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że na taki opór natrafiają.

Art. 23.

1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli, jak również wzory upoważnień do kontroli, legitymacji oraz protokołów.
2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określi w szczególności:
 - 1) przedmiot kontroli,
 - 2) zakres i tryb przeprowadzania kontroli, w tym zakres i tryb udostępniania przyrządów pomiarowych oraz dokumentacji związanej z tymi przyrządami,
 - 3) zakres współdziałania z jednostkami administracji publicznej, o których mowa w art. 22 ust. 1.

Rozdział 6
Oplaty za czynności organów administracji
miar i podległych im urzędów

Art. 24.

1. Pobiera się opłaty za czynności wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy, związane z:
 - 1) prawną kontrolą metrologiczną przyrządów pomiarowych,
 - 2) uznawaniem za równoważne prawnej kontroli metrologicznej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednich kontroli, wykonanych przez właściwe zagraniczne instytucje metrologiczne,
 - 3) uznawaniem wzorców jednostek miar za wzorce państwowe i sprawowaniem nadzoru nad jednostkami i laboratoriami spoza administracji miar, będącymi właścicielami tych wzorców,
 - 4) udzielaniem notyfikacji do dokonywania czynności oceny zgodności lub upoważnień do legalizacji ponownej,
 - 5) udzielaniem upoważnień do wykonywania napraw lub instalacji przyrządów pomiarowych,
 - 6) sprawowaniem nadzoru nad jednostkami, o których mowa w pkt 4 i 5, w zakresie działalności wynikającej z udzielonych im notyfikacji lub upoważnień,
 - 7) kontrolą towarów paczkowanych,
 - 8) tworzeniem punktów legalizacyjnych.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i tryb pobierania opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając wysokość uzasadnionych kosztów oraz wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.
3. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszcza wnioskodawca.
4. Nie uiszczone w terminie opłaty podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 25.

Za inne czynności, wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy na podstawie dobrowolnych wniosków zgłaszających, związane z:

- 1) badaniem przyrządów pomiarowych i wydawaniem certyfikatów zgodności w ramach systemu Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej,
 - 2) wzorcowaniem i ekspertyzami przyrządów pomiarowych,
 - 3) dostarczaniem odbiorcom wzorców miar i materiałów odniesienia,
 - 4) udzielaniem konsultacji i prowadzeniem doradztwa technicznego w zakresie doboru i stosowania przyrządów pomiarowych,
 - 5) szkoleniem specjalistycznym w dziedzinie miar na rzecz jednostek i podmiotów spoza administracji miar,
- pobiera się wynagrodzenia określone w umowach cywilno-prawnych.

Rozdział 7

Sankcje za naruszenie przepisów ustawy

Art. 26.

1. Kto wbrew przepisom ustawy:

- 1) wyraża wartości wielkości fizycznych w jednostkach miar innych, niż legalne, w dziedzinach, o których mowa w art. 6 ust. 1,
- 2) wprowadza do obrotu lub użytkowania, stosuje bądź przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe, podlegające prawnej kontroli metrologicznej, bez wymaganych dowodów tej kontroli lub nie spełniające wymagań metrologicznych,
- 3) użytkuje przyrządy pomiarowe w dziedzinach, o których mowa w art. 8 ust. 1, niezgodnie z warunkami właściwego ich stosowania,
- 4) dokonuje czynności oceny zgodności lub legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych bez stosownych notyfikacji lub upoważnień,
- 5) naprawia lub instaluje określone rodzaje przyrządów pomiarowych bez stosownych upoważnień,
- 6) świadomie utrudnia organom administracji miar wykonywanie ich zadań w zakresie sprawowania nadzoru,

- podlega karze grzywny.

2. Orzekanie o wykroczeniach, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 8

Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe

Art. 27.

Przyrządy pomiarowe zalegalizowane lub uwierzytelnione przed dniem wejścia w życie ustawy, nie spełniające jej przepisów, mogą być nadal legalizowane, o ile spełniają wymagania dotychczasowych przepisów, lecz nie dłużej niż przez 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 28.

W sprawach, wszczętych i nie zakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 29.

Do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych prawna kontrola metrologiczna odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez 1 rok od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 30.

W ustawie z dnia 3 kwietnia 1993 r. - Prawo probiercze (Dz. U. Nr 55, poz. 249) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Dyrektorów okręgowych urzędów probierczych powołuje i odwołuje Prezes Urzędu.

4. Naczelników obwodowych urzędów probierczych powołuje i odwołuje Prezes Urzędu na wniosek właściwych dyrektorów okręgowych urzędów probierczych.”;

2) dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a.1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania organów i urzędów administracji probierczej.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi okręgowe i obwodowe urzędy probiercze, a także określa ich obszar działania i siedziby, przy uwzględnieniu lokalnych potrzeb oraz tradycji poszczególnych województw i powiatów, jak również warunków ekonomicznych działania tych urzędów.

3. Organizację okręgowych urzędów probierczych określają regulaminy nadane przez Prezesa Urzędu, przy uwzględnieniu możliwości kadrowych i finansowych urzędów.”.

Art. 31.

W ustawie z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w pkt 9 po wyrazach „ministra” dodaje się wyrazy „lub kierownika urzędu centralnego,”;

2) art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Notyfikacji udziela, odpowiednio, minister lub kierownik urzędu centralnego właściwy ze względu na przedmiot oceny zgodności, zwany dalej Ministrem, w drodze decyzji administracyjnej.”

Art. 32.

Traci moc ustawa z dnia 3 kwietnia 1993 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Miar (Dz. U. Nr 55, poz. 247, z 1998 r. Nr 37, poz. 202).

Art. 33.

Traci moc ustawa z dnia 3 kwietnia 1993 r. - Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248, z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 121, poz. 770 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489).

Art. 34.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. z wyjątkiem przepisów art. 9 pkt 9, art. 16 pkt 10 i art. 31, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym

UZASADNIENIE

Obowiązujący obecnie w Polsce system miar funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 3 kwietnia 1993 r. – Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późniejszymi zmianami).

Celem ustawy w wersji projektowanej jest zapewnienie jednolitości miar i wymaganej dokładności pomiarów wielkości fizycznych, a przede wszystkim dostosowanie funkcjonującego w Rzeczypospolitej Polskiej systemu miar do:

- 1) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) umów międzynarodowych, w tym:
 - Międzynarodowej Konwencji Metrycznej, podpisanej w Paryżu dnia 20 maja 1875 r., do której Rzeczypospolita Polska przystąpiła dnia 1 lipca 1925 r. (Dz. U. Nr 87, poz. 607),
 - Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 94, poz. 1086),
- 3) zasad obowiązujących w Unii Europejskiej poprzez wprowadzenie przepisów zgodnych z dyrektywami i rozporządzeniem Rady i Parlamentu Europejskiego, a w szczególności:
 - dyrektywy 71/316/EWG - dotyczącej przyrządów pomiarowych i metod kontroli metrologicznej,
 - dyrektywy 83/575/EWG – zmieniającej dyrektywę 71/316/EWG,
 - dyrektywy 80/181/EWG - dotyczącej jednostek miar,
 - dyrektywy 90/384/EWG - dotyczącej wag nieautomatycznych (jedynej dyrektywy nowego podejścia w dziedzinie metrologii),
 - projektu dyrektywy MID (Measuring Instruments Directive) – dotyczącej przyrządów pomiarowych,
 - rozporządzenia 3821/85 – dotyczącego tachografów samochodowych,
- 4) wymagań wprowadzonych przez ustawę z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489).

Ponadto akty wykonawcze do ustawy będą wdrażać wymagania szczegółowe zawarte w następujących dyrektywach starego podejścia:

- dyrektywa 71/317/EWG dotycząca odważników prostopadłościennych od 5 do 50 kg średniej klasy dokładności i odważników cylindrycznych od 1 g do 10 kg średniej klasy dokładności,
- dyrektywa 71/318/EWG dotycząca gazomierzy,
- dyrektywa 71/319/EWG dotycząca liczników do cieczy innych niż woda,
- dyrektywa 71/347/EWG dotycząca pomiaru masy hektolitra zboża,
- dyrektywa 71/348/EWG dotycząca urządzeń pomocniczych liczników do cieczy innych niż woda,
- dyrektywa 71/349/EWG dotycząca wzorcowania zbiorników pomiarowych zainstalowanych na statkach,
- dyrektywa 73/362/EWG dotycząca przymiarów,
- dyrektywa 74/148/EWG dotycząca odważników od 1 mg do 50 kg dokładności wyższej niż średnia,
- dyrektywa 75/410/EWG dotycząca wag o sumowaniu ciągłym,
- dyrektywa 76/765/EWG dotycząca alkoholomierzy i densymetrów do alkoholu,
- dyrektywa 76/766/EWG dotycząca tablic alkoholometrycznych,
- dyrektywa 76/891/EWG dotycząca liczników energii elektrycznej (zmieniona dyrektywą 82/621/EWG),
- dyrektywa 77/95/EWG dotycząca taksometrów,
- dyrektywa 77/313/EWG dotycząca instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda,
- dyrektywa 78/1031/EWG dotycząca automatycznych wag kontrolnych i sortujących,
- dyrektywa 79/830/EWG dotycząca wodomierzy do wody gorącej,
- dyrektywa 86/217/EWG dotycząca manometrów do ogumienia pojazdów silnikowych,
- dyrektywa 82/621/EWG dotycząca mierników energii elektrycznej.

Podstawowymi elementami treści projektowanej ustawy są:

- 1) wprowadzenie nowego rozdziału dotyczącego kompetencji i zadań organów administracji miar, tj. Prezesa Głównego Urzędu Miar, dyrektorów okręgowych urzędów miar i naczelników obwodowych urzędów miar. Sprawy te były dotychczas częściowo uregulowane w ustawie z dnia 3 kwietnia 1993 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Miar (Dz. U. Nr 55, poz. 247 z późniejszymi zmianami). Ponadto dokonano zmiany w ustawie z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo probiercze (Dz. U. Nr 55, poz. 249) poprzez dodanie

zapisów dotyczących spraw organizacyjnych administracji probierczej, uregulowanych dotychczas w ustawie o utworzeniu Głównego Urzędu Miar. W związku z powyższym wprowadzony także został zapis o utracie mocy obowiązującej ustawy o utworzeniu Głównego Urzędu Miar,

- 2) zrezygnowanie z uwierzytelnienia jako formy prawnej kontroli metrologicznej,
- 3) rozszerzenie sfery stosowania przyrządów pomiarowych, podlegających prawnej kontroli metrologicznej, poprzez określenie, że są to przyrządy stosowane w ochronie zdrowia, życia i środowiska, w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w ochronie praw konsumenta, przy pobieraniu opłat, podatków oraz ustalaniu opustów, kar, wynagrodzeń i odszkodowań, przy dokonywaniu kontroli celnej, a także w obrocie handlowym,
- 4) wprowadzenie do zakresu działania Prezesa Urzędu kompetencji do udzielania i cofania, w drodze decyzji, notyfikacji do dokonywania czynności oceny zgodności i upoważnień do legalizacji ponownej oraz upoważnień do wykonywania napraw lub instalacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych,
- 5) stworzenie prawnych możliwości, w przypadkach gospodarczo lub organizacyjnie uzasadnionych, tworzenia i znoszenia przez Prezesa punktów legalizacyjnych,
- 6) określenie wykonywanych przez administrację miar innych zadań metrologicznych (poza legalizacją i zatwierdzeniem typu), a w szczególności: wzorcowania i ekspertyz przyrządów pomiarowych oraz czynności metrologicznych związanych z kontrolą towarów paczkowanych, a także udzielanie konsultacji i prowadzenie doradztwa technicznego w zakresie doboru i stosowania przyrządów pomiarowych. Zadania te stanowią działalność dodatkową urzędu, pozwalającą na uzyskanie dodatkowych środków finansowych, gdyż w wielu krajach UE taka działalność jest prowadzona,
- 7) uszczegółowienie przepisów dotyczących nadzoru metrologicznego nad przestrzeganiem przepisów ustawy Prawo o miarach poprzez enumeratywne określenie uprawnień organów administracji miar w ramach tego nadzoru, zakresu przedmiotowego kontroli oraz wprowadzenie upoważnienia dla Prezesa Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych zasad i przeprowadzania kontroli przez organy administracji miar, jak również zasad współdziałania z innymi jednostkami administracji publicznej,
- 8) dostosowanie katalogu wykroczeń przeciwko przepisom ustawy do zapisów projektowanej ustawy, a także jego rozszerzenie w stosunku do obowiązującego obecnie stanu prawnego o wykroczenia polegające na naprawianiu lub instalowaniu określonych rodzajów przyrządów pomiarowych bez stosownego upoważnienia do wykonywania tych

czynności, oraz wykroczenia świadomego utrudniania organom administracji miar wykonywania ich zadań,

- 9) zharmonizowanie zapisów ustawy z ustawą o ocenie zgodności, za wyjątkiem proponowanych zmian dotyczących notyfikacji, upoważniających kierowników urzędów centralnych, właściwych ze względu na przedmiot oceny zgodności, do udzielania notyfikacji.

Projekt ustawy zakłada, że prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych odbywać się będzie na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo o miarach, do czasu zastąpienia wszystkich dotychczasowych aktów sukcesywnie wdrażanymi aktami wykonawczymi, wydanymi z mocy niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 1 rok od dnia wejścia jej w życie. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której dotychczasowe przepisy stracą ważność, natomiast nowe regulacje prawne jeszcze nie wejdą w życie. Jest to tym bardziej uzasadnione, że trzeba będzie zastąpić nowymi około 400 aktualnie obowiązujących w tej dziedzinie aktów wykonawczych. Również w odniesieniu do przyrządów pomiarowych zalegalizowanych lub uwierzytelnionych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy zakłada się, że mogą być one nadal legalizowane, jeśli spełniają wymagania dotychczasowych przepisów, ale nie dłużej niż przez 10 lat. Termin ten uzasadniony jest postanowieniami odpowiednich dyrektyw.

Ustawa nie przyniesie bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu Państwa.

Przyjęcie ustawy o proponowanej treści pozwoli zrealizować jedną z podstawowych zasad Unii Europejskiej, a mianowicie zasadę swobodnego przepływu towarów w odniesieniu do przyrządów pomiarowych, co powinno przynieść dodatkowe korzyści polskim producentom i eksporterom przyrządów pomiarowych, a przez to także, pośrednio, budżetowi Państwa, w kwocie trudnej dziś do oszacowania. Tak samo trudno oszacować dodatkowe wpływy do budżetu Państwa z tytułu opłat wnoszonych przez zagranicznych klientów za czynności organów administracji miar i podległych im urzędów w nowej sytuacji: członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, zharmonizowania prawa RP w sprawach miar z prawem UE i uzyskania przez to przez Główny Urząd Miar i urzędy terenowe równorzędnych - z jednostkami z UE - możliwości działania.

Projekt ustawy był konsultowany i oceniany w ramach programu pomocowego PHARE'97 nr PL9707-01-01-0002 przez ekspertów zagranicznych i uzyskał ich pozytywną opinię w zakresie dostosowania prawa polskiego w dziedzinie metrologii do prawa unijnego. Ekspertami z ramienia UE byli m.in. Pan Seton Bennett, Przewodniczący zespołu ekspertów, Dyrektor NWML (Państwowe Laboratorium Wag i Miar w Wielkiej Brytanii), Przewodniczący WELMEC (Europejska Współpraca w Dziedzinie Metrologii Prawnej) oraz Pan Andrew Wallard, Wicedyrektor NPL (Państwowe Laboratorium Fizyczne w Wielkiej Brytanii, zajmujące się metrologią wzorców jednostek miar).

Projekt uzyskał ponadto pozytywną ocenę Pana Jean Francois Magana, nowego Dyrektora BIML (Międzynarodowe Biuro Metrologii Prawnej) oraz Pana Roberta Kaarlsa, Sekretarza CIPM (Międzynarodowy Komitet Miar), doradcy dyrektora Holenderskiego Instytutu Miar.

Wskazany w projekcie ustawy termin jej wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. jest tak określony z uwagi na przewidywany termin przystąpienia Polski do Unii Europejskiej oraz termin przyjęcia dyrektywy MID, jak również ze względu na konieczność przygotowania dużej ilości w/w aktów wykonawczych do ustawy.

Jedynie trzy artykuły powinny wejść w życie w 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy – art. 9 pkt 9 i art. 16 pkt 10, gdyż zapisy tych punktów wynikają nie tylko z rozporządzenia UE, ale także z identycznych zapisów zawartych w umowie AETR, która już weszła w życie; natomiast art.31 zmienia ustawę o ocenie zgodności, która wchodzi w życie z dniem 1.01.2001 r.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Cezary Banasiński
Podsekretarz Stanu

Sekr. Min. CB./ 25 /2000/PC

Warszawa, 15 stycznia 2001 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Szanowna Pani Ministrze

Z upoważnienia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, przekazuję uzasadnienie dostosowawczego charakteru projektu ustawy Prawo o miarach.

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU
Cezary Banasiński
Cezary Banasiński

UZASADNIENIE
DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU
USTAWY PRAWO O MIARACH

Celem projektowanej ustawy jest zapewnienie jednolitości miar i wymaganej dokładności pomiarów wielkości fizycznych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz dostosowanie w ten sposób prawa określającego polski system miar do ustawodawstwa obowiązującego w tym zakresie w Unii Europejskiej.

Podstawę unijnego systemu miar tworzą obecnie następujące akty prawne:

- Dyrektywa Rady (EWG) 71/316 dotycząca przyrządów pomiarowych i metod kontroli metrologicznej;
- Dyrektywa Rady (EWG) 83/575 zmieniająca Dyrektywę 71/316;
- Dyrektywa Rady (EWG) 80/181 dotycząca jednostek miar;
- Dyrektywa Rady (EWG) 90/384 dotycząca wag nieautomatycznych;
- Rozporządzenie 3821/85 dotyczące tachografów samochodowych.

Obok wymienionych powyżej dyrektyw, ustanawiających zasady unijnego systemu miar, obowiązują również akty prawa europejskiego regulujące szczegółowe zagadnienia omawianej dziedziny, dotyczące poszczególnych przyrządów pomiarowych:

- Dyrektywa 71/317/EWG dotycząca odważników prostopadłościennych od 5 do 50 kg średniej klasy dokładności i odważników cylindrycznych od 1 g do 10 kg średniej klasy dokładności;
- Dyrektywa 71/318/EWG dotycząca gazomierzy;
- Dyrektywa 71/319/EWG dotycząca liczników cieczy innych niż woda;
- Dyrektywa 71/347/EWG dotycząca pomiaru masy hektolitra zboża;
- Dyrektywa 71/348/EWG dotycząca urządzeń pomocniczych liczników do cieczy innych niż woda;
- Dyrektywa 71/349/EWG dotycząca wzorcowania zbiorników pomiarowych zainstalowanych na statkach;
- Dyrektywa 73/362/EWG dotycząca przymiarów długości;

- Dyrektywa 74/148/EWG dotycząca odważników od 1mg do 50 kg dokładności wyższej niż średnia;
- Dyrektywa 75/33/EWG dotycząca wodomierzy do wody zimnej;
- Dyrektywa 75/410/EWG dotycząca wag o sumowaniu ciągłym;
- Dyrektywa 76/765/EWG dotycząca alkoholomierzy i densymetrów do alkoholu;
- Dyrektywa 76/766/EWG dotycząca tablic alkoholometrycznych;
- Dyrektywa 76/891/EWG dotycząca liczników energii elektrycznej (zmieniona Dyrektywą 82/621/EWG);
- Dyrektywa 77/95/EWG dotycząca taksometrów;
- Dyrektywa 77/313/EWG dotycząca instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda;
- Dyrektywa 78/1031/EWG dotycząca automatycznych wag kontrolnych i sortujących;
- Dyrektywa 79/830/EWG dotycząca wodomierzy do wody gorącej;
- Dyrektywa 86/217/EWG dotycząca manometrów do ogumienia pojazdów silnikowych;
- Dyrektywa 82/621/EWG dotycząca mierników energii elektrycznej.

Istotną rolę w systemie miar Unii Europejskiej będzie również odgrywała przygotowana przez Komisję regulacja w ramach projektu Dyrektywy MID (Measuring Instruments Directive – oficjalny projekt Dyrektywy w sprawie przyrządów pomiarowych z 15 września 2000 r. (COM (2000) 566 final; 2000/0233 (COD)).

Projektowana ustawa wraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi stanowić będzie pełną implementację wyżej wymienionych dyrektyw. Osiągnięcie tego celu jest niezbędnym elementem zapewnienia w prawie polskim realizacji zasady swobody przepływu towarów, która należy do czołowych zasad obowiązujących w Unii Europejskiej.

Podstawowym założeniem ww. aktów prawa wspólnotowego jest zapewnienie realizacji swobodnego przepływu towarów w odniesieniu do przyrządów pomiarowych. Założenie to realizowane jest przede wszystkim przez następujące instytucje:

- Wprowadzenie metody kontroli metrologicznej WE przyrządów metrologicznych prowadzonej w formie zatwierdzenia typu WE i legalizacji pierwotnej typu WE, które to formy muszą być uznawane w każdym Państwie Członkowskim w ten sam sposób, bez względu na to gdzie czynności kontrolne zostały początkowo wykonane;
- Wprowadzenie zakazu zapobiegania, zabrania i ograniczania przez Państwa Członkowskie wprowadzania na rynek lub użytkowania przyrządu pomiarowego lub wyposażenia pomocniczego, jeżeli przyrząd ten ma nałożoną cechę potwierdzającą legalizację pierwotną lub znak potwierdzający zatwierdzenie typu WE;

- Określenie mechanizmu dostosowującego postanowienia dyrektyw do postępu technicznego;
- Określenie legalnych jednostek miar;
- Sprecyzowanie zasady swobodnego przepływu towarów w odniesieniu do wag nieautomatycznych poprzez ustanowienie podstawowych wymagań w odniesieniu do wag, wprowadzenie znaku zgodności WE i procedur oceny tej zgodności oraz poprzez ustanowienie zakazu wprowadzania na rynek wag, które nie spełniają wymagań Dyrektywy 90/384/EWG.

W celu wdrożenia powyższego systemu do prawa polskiego w projekcie ustawy Prawo o miarach zawarto szereg niezbędnych uregulowań scharakteryzowanych poniżej.

Rozdział 1 Projektu – „Przepisy ogólne” - zawiera normy dotyczące zagadnień wspólnych dla całości polskiego systemu miar: określa cel i zakres regulacji ustawowej (por. art.1, art.2 Projektu) oraz zawiera definicje ustawowe pojęć, do których odnosi się regulacja systemu europejskiego (art. 4 Projektu). Istotne z punktu widzenia charakteru dostosowawczego ustawy są definicje legalnej jednostki miary, przyrządu pomiarowego, oceny zgodności, zatwierdzenia typu, legalizacji pierwotnej, ponownej, jednostkowej. Definicje te implementują do polskiego porządku prawnego pojęcia unijnego systemu miar.

Rozdział 2 Projektu – „Legalne jednostki miar i państwowe wzorce jednostek miar” – określa w artykule 5 legalne jednostki miar w sposób zgodny z postanowieniami Dyrektywy 80/181/EWG.

Rozdział 3 Projektu, dotyczący prawnej kontroli metrologicznej, wprowadza do polskiego systemu miar procedury oceny zgodności (zatwierdzenie typu, legalizacja pierwotna, legalizacja ponowna) określone przez Dyrektywy 90/384/EWG i 83/575/EWG. W art. 8 Projektu określono przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej metodą wskazania kryteriów określenia tych przyrządów i odesłania do rozporządzenia Rady Ministrów w celu wskazania konkretnych rodzajów przyrządów podlegających kontroli (projekt Rozporządzenia dołączony do projektu Ustawy). W ten sposób projektodawcy osiągnęli cel dostosowania polskiego prawa zarówno do obecnego jak i przyszłego *acquis*, przedstawionego w oficjalnym projekcie Dyrektywy MID. Obecnie regulacja prawnego systemu miar w Unii Europejskiej oparta jest na następującym schemacie: ramy materialne i proceduralne uregulowane są w Dyrektywie 71/316, natomiast zakres przedmiotowy zasad z „ramowej” Dyrektywy 71/316 określony jest przez dyrektywy dotyczące konkretnych przyrządów pomiarowych. Powyższy schemat, oparty na tzw.

„dyrektywach starego podejścia”, które mają bardzo techniczny charakter, stopniowo (od 1985 r.) zastępowany jest przez dyrektywy „nowego podejścia”, w których strategia harmonizacji przepisów opiera się na przyjęciu podstawowych wymagań dla produktów objętych swobodą przepływu towarów. W dziedzinie metrologii prawnej dyrektywą „nowego podejścia” jest Dyrektywa 90/384. Objęcie projektem ustawy norm z projektu Dyrektywy MID jest zatem uzasadnione, albowiem Dyrektywa MID, nad której projektem została już zakończona praca w Komisji, uchyli dyrektywy „starego podejścia” w dziedzinie europejskiej metrologii prawnej.

Art. 9 Projektu zawiera delegacje do wydania rozporządzeń. Istotne z punktu widzenia implementacji prawa europejskiego jest wydanie rozporządzeń dotyczących szczegółów procedur prawnej kontroli metrologicznej, wymagań metrologicznych jakim powinny sprostać przyrządy pomiarowe, wzory znaków zatwierdzenia typu, dowodów oceny zgodności i legalizacji ponownej oraz okresów ich ważności.

Rozdział 4 Projektu – „Kompetencje i zadania organów administracji miar” wprowadza normy określające kompetencje w zakresie miar Prezesa Głównego Urzędu Miar, dyrektorów okręgowych urzędów miar i naczelników obwodowych urzędów miar. Normy te stanowią niezbędną prawną bazę organizacyjną zapewniającą realizacją norm materialnych określonych przez dyrektywy implementowane przez ustawę.

Przepisy **Rozdziału 5 Projektu** – „Nadzór metrologiczny nad przestrzeganiem przepisów ustawy” – określają metody sprawowania nadzoru przez kompetentne organy, uprawnienia tych organów i podmiotów przez nie kontrolowanych. Prawo wspólnotowe wymaga przyjęcia przez Państwa Członkowskie środków zapewniających, że przedmiotem obrotu w ramach wspólnego rynku będą przyrządy pomiarowe spełniające wymagania dyrektyw (por. art. 2 Dyrektywy 90/384). Realizacji powyższego zobowiązania służą normy zawarte w Rozdziale 5, które - podobnie jak normy Rozdziału 4 - pełnią funkcję pomocniczą w realizacji dostosowawczych przepisów materialnych ustawy. Podobną funkcję spełniają również przepisy o opłatach za czynności dokonywane przez organy administracji miar zawarte w **Rozdziale 6 Projektu**.

Rozdział 7 Projektu – „Sankcje za naruszenie przepisów ustawy” – zawiera katalog typów wykroczeń i ustanawia sankcje za ich popełnienie w postaci kary grzywny. Normy powyższe umożliwiają skuteczne egzekwowanie obowiązków wynikających z projektu ustawy i przepisów dyrektyw, które ona wdraża (zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości WE Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby naruszenia prawa wspólnotowego podlegały karze na warunkach proceduralnych jak i materialnych podobnych

do stosowanych w przypadku naruszeń prawa krajowego o podobnym charakterze i znaczeniu, zapewniających by kary były skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające – sprawa C-36/94 *Siesse* [1995] ECR I-3573; sprawa 68/88 *Komisja przeciwko Grecji* [1989] ECR 2965).

Rozdział 8 Projektu – „Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe” przewiduje jako termin wejścia w życie ustawy dzień 1 stycznia 2003 roku – termin przewidywanego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, za wyjątkiem art. 9 pkt 9 i art. 16 pkt 10 (wejście w życie w ciągu 14 dni od ogłoszenia ustawy ze względu na zobowiązania międzynarodowe Polski wynikające z umowy AETR) oraz art. 32, zmieniającego ustawę o ocenie zgodności, która wchodzi w życie 1 stycznia 2001 roku. Do istotnych przepisów, ze względu na charakter dostosowawczy ustawy, należy art. 28, który przewiduje, że w okresie 10 lat od jej wejścia w życie przyrządy pomiarowe zalegalizowane lub uwierzytelnione przed dniem wejścia w życie ustawy, które nie spełniają wymagań jej wymagań, będą mogły być legalizowane na podstawie przepisów dotychczasowych.

W konkluzji należy stwierdzić, że wyżej przedstawiona analiza pozwala uznać znowelizowany projekt ustawy Prawo o miarach za dostosowujący prawo polskie do wspólnotowego *acquis* w zakresie systemu miar. Przyjęcie rozporządzeń regulujących szczegółowe zasady systemu miar zakończy implementację prawa wspólnotowego w tym zakresie. Projekty kilku rozporządzeń zostały przedstawione wraz z projektem ustawy. Istotną rolę w zakresie dostosowania prawa polskiego do wymogów prawa europejskiego stanowi:

- Projekt Rozporządzenia RM w sprawie określenia nazw, definicji i oznaczeń jednostek miar Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI);
- Projekt Rozporządzenia RM w sprawie określenia przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej;
- Projekt Rozporządzenia RM w sprawie określenia rodzajów przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzenia typu.

Regulacja systemu miar potraktowana jest priorytetowo w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa (NPPC 2000). Priorytet 1.2 w obszarze „Swobodny przepływ towarów” przewiduje uchwalenie ustawy Prawo o miarach do końca IV kwartału 2000 roku oraz wydanie rozporządzeń na podstawie przewidzianych w niej delegacji do roku 2002. Przedłożony projekt stanowi zatem realizację powyższych zobowiązań.

Załącznik do uzasadnienia projektu z dnia 15 listopada 2000 Ustawy zmieniającej ustawę Prawo o miarach

<i>Lp.</i>	<i>UE</i>	<i>JUE</i>	<i>JPL</i>	<i>Treść zmiany</i>	<i>Intertemporalne</i>	<i>Uwagi</i>
1.	80/181/EWG 90/384/EWG 83/575/EWG		Art. 4	Zdefiniowano podstawowe pojęcia występujące w ustawie.	1.01.2003	Niektóre (nie zdefiniowane w dyrektywie) pojęcia podano zgodnie z innymi, niż dyrektywy, dokumentami międzynarodowymi.
2.	80/181/EWG	Art.1 pkt a	Art. 5 ust. 1 i 2	Określono legalne jednostki miar oraz szczegółowe wymagania dotyczące tych jednostek.	1.01.2003	Szczegóły określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia.
3.	80/181/EWG	Art. 2 pkt a	Art. 6 ust. 1	Określono dziedziny, w których muszą być stosowane legalne jednostki miar.	1.01.2003	
4.	80/181/EWG	Art. 2 pkt b	Art. 6 ust. 2	Określono dziedziny, w których mogą być stosowane jednostki miar inne, niż legalne.	1.01.2003	
5.	90/384/EWG 80/575/EWG	Art. 1 ust. 2 Art. 1 ust. 1	Art. 8 ust. 1	Określono dziedziny, w których muszą być stosowane przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej.	1.01.2003	Dodatkowo uwzględniono projekt dyrektywy o przyrządach pomiarowych MID (Measuring Instruments Directive), który znajduje się obecnie w Parlamencie Europejskim i w Radzie Ministrów UE.
6.	90/384/EWG	Art. 8 ust. 1b	Art. 8 ust. 2	Wprowadzono nowy rodzaj prawnej kontroli metrologicznej (zgodnie z procedurami oceny zgodności), tj. legalizację jednostkową.	1.01.2003	
7.	83/575/EWG 90/384/EWG	Art. 1 ust. 2 Art. 8 ust. 1a	Art. 8 ust. 3	Dopuszczono możliwość legalizacji bez zatwierdzenia typu.	1.01.2003	
8.	83/575/EWG	Art. 1 ust. 4	Art. 9 pkt 2	Określono okres ważności decyzji zatwierdzenia typu oraz zasady wydawania decyzji zatwierdzenia typu ograniczonych: czasem, liczbą przyrządów lub warunkami ich użytkowania.	1.01.2003	Szczegóły określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia.
<i>Lp.</i>	<i>UE</i>	<i>JUE</i>	<i>JPL</i>	<i>Treść zmiany</i>	<i>Intertemporalne</i>	<i>Uwagi</i>

9.	90/384/EWG	Zał. IV. pkt 1.1 a i b, pkt 3	Art. 9 pkt 6	Wprowadzono wzory dowodów oceny zgodności.	1.01.2003	Szczegóły określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia.
10.	90/384/EWG	Zał. II pkt 2.3.3	Art. 9 pkt 8 oraz Art. 16 pkt 9	Wprowadzono możliwość uzyskiwania upoważnień do dokonywania czynności oceny zgodności określonych rodzajów przyrządów pomiarowych.	1.01.2003	Szczegóły określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia.
11.	rozp. UE nr3821/85	Art. 12 ust. 3	Art. 9 pkt 9 oraz Art.1 6 pkt 10	Wprowadzono obowiązek posiadania stosownych upoważnień do naprawiania lub instalacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych.	1.01.2003	Szczegóły określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia.
12.	83/575/EWG 90/384/EWG rozp. UE 3821/85	Art. 1 ust. 10 Art. 9 ust. 1 Art. 7	Art. 18 ust. 1	Wprowadzono obowiązek informowania właściwych instytucji i organizacji zagranicznych o wydanych upoważnieniach do dokonywania czynności oceny zgodności oraz naprawy lub instalacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych.	1.01.2003	
13.	90/384/EWG	Zał. II pkt 1.5 i 1.6	Art. 18 ust. 2	Wprowadzono obowiązek informowania właściwych instytucji i organizacji zagranicznych o zatwierdzonych typach przyrządów pomiarowych.	1.01.2003	
14.	90/384/EWG	Art. 2 Art. 7 ust. 1	Art. 21 ust. 1 pkt 5	Wprowadzono możliwość wycofywania z obrotu lub użytkowania przyrządów pomiarowych nie spełniających wymagań metrologicznych.	1.01.2003	

<i>Lp.</i>	<i>UE</i>	<i>JUE</i>	<i>JPL</i>	<i>Treść zmiany</i>	<i>Intertemporalne</i>	<i>Uwagi</i>
15.	90/384/EWG	Załącz. V pkt	Art. 26 ust. 1	Wprowadzono możliwość tworzenie środków specjalnych z przeznaczeniem na wydatki majątkowe, doskonalenie zawodowe i na premie dla pracowników.	1.01.2003	;wymaganie posiadania środków do swobodnego dysponowania wynika także z zapisów normy EN17025 pkt 4.1.5.a, dla laboratoriów ubiegających się najpierw o akredytację a następnie o notyfikację (na podstawie ustawy o ocenie zgodności).
16.			Art. 31	Wprowadzono możliwość udzielania notyfikacji przez kierownika urzędu centralnego (oprócz ministra), właściwego ze względu na przedmiot oceny zgodności.		

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. JSW/2182/2000/DLE-kk

Warszawa, 13.12. 2000 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza
Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy Prawo o miarach, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-167-00) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy Prawo o miarach ma zastąpić obowiązującą obecnie w Polsce ustawę z dnia 3 kwietnia 1993 r. – Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późn. zm.).
- II. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie polskiego ustawodawstwa w zakresie systemu miar do prawa Unii Europejskiej, jak również do obowiązujących Polskę umów międzynarodowych.

- III. Projektodawca jako datę wejścia w życie ustawy przewidział dzień 1 stycznia 2003 r., za wyjątkiem trzech artykułów, które mają wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Wynika to z obowiązującej Polskę Umowy Europejskiej w sprawie pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe - AETR (art. 9 pkt 9, art. 16 projektu ustawy), jak również z wprowadzonej przez projektowaną ustawę nowelizacji ustawy z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw, która wchodzi w życie z dniem 1.01.2001r. (art. 32 projektu ustawy).
- IV. Projektowana ustawa reguluje przede wszystkim kwestie dotyczące:
- rozdziału kompetencji i zadań organów administracji miar,
 - uwierzytelnienia jako formy prawnej kontroli metrologicznej,
 - sfery stosowania przyrządów pomiarowych, podlegających prawnej kontroli metrologicznej,
 - upoważnień do dokonywania czynności oceny zgodności i legalizacji ponownej oraz upoważnień do wykonywania napraw lub instalacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych,
 - punktów legalizacyjnych,
 - nadzoru metrologicznego.
- V. Artykuł 4 omawianego projektu ustawy zawiera słowniczek ustawowy. Podane definicje są zgodne z przepisami:
- Dyrektywy Rady 71/316/EWG w sprawie przyrządów pomiarowych i metod kontroli metrologicznej (Dz. Urz. Nr L 202, 06.09.71),
 - Dyrektywy Rady 80/181/EWG w sprawie jednostek miar (Dz. Urz. Nr L 39, 15.02.80),
 - Dyrektywy Rady 90/384/EWG w sprawie wag nieautomatycznych (Dz. Urz. Nr L 189, 20.07.90),
- VI. Pozostałe przepisy projektowanej ustawy, z wyłączeniem przepisów dotyczących struktur organizacyjnych koniecznych do wdrożenia prawodawstwa europejskiego w tej dziedzinie, są zgodne z odpowiednimi regulacjami prawa wspólnotowego. Należy stwierdzić, że zarówno prawodawstwo Unii Europejskiej, jak i konwencje międzynarodowe nie mają charakteru nakazowego w stosunku do mechanizmów prawnych i rodzaju struktur organizacyjnych jakie muszą być wykorzystane przez

państwa członkowskie w celu wdrożenia przepisów prawa wspólnotowego w tym zakresie:

Państwa członkowskie przyjęły różnorodne rozwiązania dostosowane do kształtu ich wewnętrznych systemów organizacyjno - prawnych.

VII. Należy jednak podkreślić, że opiniowany projekt ustawy zawiera szereg delegacji ustawowych. W związku z tym pełna harmonizacja prawa polskiego z prawem Unii europejskiej w zakresie systemu miar nastąpi w chwili wydania odpowiednich aktów wykonawczych.

Powyzsze akty wykonawcze dotyczyć będą przede wszystkim nazw, definicji, oznaczeń, zasad pisowni oznaczeń jednostek miar (art. 5 ust.2); przyrządów pomiarowych stosowanych w ochronie zdrowia, życia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego, praw konsumenta (art. 8 ust. 1); wzorów znaków zatwierdzenia typu (art. 9); zasad przeprowadzania kontroli (art. 23).

Projektodawca przewiduje poprzez wydanie aktów wykonawczych wdrożenie między innymi przepisów następujących wspólnotowych aktów prawnych:

- Dyrektywy Rady 71/317/EWG w sprawie odważników prostopadłościennych od 5 do 50 kg średniej klasy dokładności i odważników cylindrycznych od 1 g do 10 kg średniej klasy dokładności,
- Dyrektywy Rady 71/318/EWG w sprawie gazomierzy,
- Dyrektywy Rady 71/319/EWG w sprawie liczników do cieczy innych niż woda,
- Dyrektywy Rady 71/347/EWG w sprawie pomiaru masy hektolitra zboża,
- Dyrektywy Rady 71/348/EWG w sprawie urządzeń pomocniczych liczników do cieczy innych niż woda,
- Dyrektywy Rady 71/349/EWG w sprawie wzorcowania zbiorników pomiarowych zainstalowanych na statkach,
- Dyrektywy Rady 73/362/EWG w sprawie przymiarów,
- Dyrektywy Rady 74/148/EWG w sprawie odważników od 1 mg do 50 kg dokładności wyższej niż średnia,
- Dyrektywy Rady 75/410/EWG w sprawie wag o sumowaniu ciągłym,
- Dyrektywy Rady 76/765/EWG w sprawie alkoholomierzy i densymetrów do alkoholu,
- Dyrektywy Rady 76/766/EWG w sprawie tablic alkoholometrycznych,
- Dyrektywy Rady 76/891/EWG w sprawie liczników energii elektrycznej,

- Dyrektywy Rady 77/95/EWG w sprawie taksometrów,
- Dyrektywy Rady 77/313/EWG w sprawie instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda,
- Dyrektywy Rady 78/1031/EWG w sprawie automatycznych wag kontrolnych i sortujących,
- Dyrektywy Rady 79/830/EWG w sprawie wodomierzy do wody gorącej,
- Dyrektywy Rady 86/217/EWG w sprawie manometrów do ogumienia pojazdów silnikowych,
- Dyrektywy Rady 82/621/EWG w sprawie mierników energii elektrycznej.

VIII. Narodowy Program Przygotowania Polski do Członkostwa w Unii Europejskiej w kilku priorytetach (m. in. priorytet 1.1. Dostosowanie prawa polskiego w zakresie dyrektyw nowego podejścia, priorytet 1.2. Dostosowanie prawa polskiego w dziedzinie metrologii prawnej, priorytet 1.7. Dostosowanie prawa polskiego w zakresie towarów paczkowanych) przewiduje dostosowanie polskiego Prawa o miarach do prawa Unii Europejskiej.

Przedstawiony projekt ustawy jest zgodny z postanowieniami Narodowego Programu Przygotowania Polski do Członkostwa w Unii Europejskiej.

IX. **W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy Prawo o miarach jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej

Jacek Saryusz-Wolski
Sekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Krzysztof Mordziński

Prezes Głównego Urzędu Miar

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie określenia nazw, definicji i oznaczeń jednostek miar Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI).

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia Prawo o miarach (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

- § 1. Określa się: nazwy, definicje i oznaczenia jednostek miar Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), zwane dalej „jednostkami SI” – stanowiące załącznik do rozporządzenia.
- § 2. Rozporządzenie wchodzi w życie

Prezes Rady Ministrów

Załącznik do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia**Nazwy, definicje i oznaczenia jednostek SI**

Jednostkami SI są :

- 1) jednostki podstawowe - wymienione w tabeli nr 1,
- 2) jednostki pochodne, wyrażone za pomocą iloczynów potęg jednostek podstawowych ze współczynnikiem liczbowym równym jedności, wśród których można wyróżnić:
 - a) jednostki pochodne o nazwach specjalnych - wymienione w tabeli nr 2,
 - b) jednostki pochodne wybranych wielkości, których nazwy wyrażone są za pomocą jednostek podstawowych i pochodnych o nazwach specjalnych - wymienione w tabeli nr 3.

Tabela nr 1
Jednostki podstawowe SI

Nr poz.	Wielkość	Jednostka miary		
		Nazwa	Oznaczenie	Definicje
1	2	3	4	5
1.	Długość	metr	m	Metr jest to długość drogi przebytej w próżni przez światło w czasie 1/299 792 458 sekundy.
2.	Masa	kilogram	kg	Kilogram jest to jednostka masy, która jest równa masie międzynarodowego prototypu kilograma.
3.	Czas	sekunda	s	Sekunda jest to czas równy 9 192 631 770 okresom promieniowania odpowiadającego przejściu między dwoma nadsubtelnymi poziomami stanu podstawowego atomu cezu 133.
4.	Prąd elektryczny, natężenie prądu elektrycznego	amper	A	Amper jest to prąd elektryczny nie zmieniający się, który występując w dwóch równoległych prostoliniowych, nieskończenie długich przewodach o przekroju kołowym znikomo małym, umieszczonych w próżni w odległości 1 metra od siebie wywołałby między tymi przewodami siłę $2 \cdot 10^{-7}$ niutona na każdy metr długości.
5.	Temperatura termodynamiczna ¹⁾	kelwin	K	Kelwin jest to 1/273,16 temperatury termodynamicznej punktu potrójnego wody.
6.	Liczność materii, ilość materii	mol	mol	Mol jest to licznosc materii układu zawierającego liczbę cząstek równą liczbie atomów w masie 0,012 kilograma węgla 12. Przy stosowaniu mola należy określić rodzaj cząstek. Mogą nimi być: atomy, cząsteczki, jony, elektrony, inne cząstki lub określone zespoły takich cząstek.
7.	Światłość	kandela	cd	Kandela jest to światłość źródła emitującego w określonym kierunku promieniowanie monochromatyczne o częstotliwości $540 \cdot 10^{12}$ herców i o natężeniu promieniowania w tym kierunku równym 1/683 wata na steradian.

¹⁾ Różnica temperatury termodynamicznej wyrażana jest temperaturą Celsjusza. Temperatura (w skali) Celsjusza jest określona przez różnicę $t = T - T_0$ między dwoma temperaturami termodynamicznymi T i T_0 , gdzie $T_0 = 273,15$ kelwina. Przedział lub różnica temperatury mogą być wyrażone w kelwinach, albo w stopniach Celsjusza. Jednostka „stopień Celsjusza” jest nazwą specjalną jednostki „kelwin”.

Tabela nr 2

Jednostki pochodne SI o nazwach specjalnych

Nr poz.	Wielkość	Jednostka miary			
		Nazwa	Oznaczenie	Relacja definiująca	Wyrażenie za pomocą jednostek podstawowych i pochodnych SI
1	2	3	4	5	6
1.	Kąt płaski	radian	rad	$1 \text{ rad} = 1 \text{ m} / 1 \text{ m} = 1$	
2.	Kąt bryłowy	steradian	sr	$1 \text{ sr} = 1 \text{ m}^2 / 1 \text{ m}^2 = 1$	
3.	Częstotliwość	herc	Hz	$1 \text{ Hz} = 1 \text{ s}^{-1}$	
4.	Siła	niuton	N	$1 \text{ N} = 1 \text{ kg} \cdot \text{m} / \text{s}^2$	$1 \text{ kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-2}$
5.	Ciśnienie, naprężenie mechaniczne	paskal	Pa	$1 \text{ Pa} = 1 \text{ N} / \text{m}^2$	$1 \text{ m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
6.	Energia, praca, energia ciepła	dżul	J	$1 \text{ J} = 1 \text{ N} \cdot \text{m}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
7.	Moc, moc promieniowania	wat	W	$1 \text{ W} = 1 \text{ J} / \text{s}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$
8.	Ładunek elektryczny, ilość elektryczności	kulomb	C	$1 \text{ C} = 1 \text{ A} \cdot \text{s}$	
9.	Potencjał elektryczny, różnica potencjałów, napięcie elektryczne, siła elektromotoryczna	wolt	V	$1 \text{ V} = 1 \text{ W} / \text{A}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}$
10.	Pojemność elektryczna	farad	F	$1 \text{ F} = 1 \text{ C} / \text{V}$	$1 \text{ m}^{-2} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^4 \cdot \text{A}^2$
11.	Rezystancja, opór elektryczny	om	Ω	$1 \Omega = 1 \text{ V} / \text{A}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-2}$
12.	Konduktancja, przewodność elektryczna	simens	S	$1 \text{ S} = 1 \Omega^{-1}$	$1 \text{ m}^{-2} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^3 \cdot \text{A}^2$
13.	Strumień magnetyczny	weber	Wb	$1 \text{ Wb} = 1 \text{ V} \cdot \text{s}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
14.	Indukcja magnetyczna	tesla	T	$1 \text{ T} = 1 \text{ Wb} / \text{m}^2$	$1 \text{ kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
15.	Indukcyjność	henr	H	$1 \text{ H} = 1 \text{ Wb} / \text{A}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}$
16.	Temperatura Celsjusza	stopień Celsjusza	°C	1 K	
17.	Strumień świetlny	lumen	lm	$1 \text{ lm} = 1 \text{ cd} \cdot \text{sr}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{cd} = \text{cd}$
18.	Natężenie oświetlenia	luks	lx	$1 \text{ lx} = 1 \text{ lm} / \text{m}^2$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{m}^{-4} \cdot \text{cd} = \text{m}^{-2} \cdot \text{cd}$
19.	Aktywność ciała promieniotwórczego	bekerel	Bq	$1 \text{ Bq} = 1 / \text{s}$	1 s^{-1}
20.	Dawka pochłonięta, kerma	grej	Gy	$1 \text{ Gy} = 1 \text{ J} / \text{kg}$	$1 \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$

1	2	3	4	5	6
21.	Równoważnik dawki pochłoniętej, równoważnik dawki odniesienia	siwert	Sv	1 Sv = 1 J/kg	$1 \text{ m}^2 \text{ s}^{-2}$
22.	Aktywność katalityczna	katal	kat	1 kat = 1 mol/s	

Tabela nr 3

Jednostki pochodne SI wybranych wielkości, których nazwy wyrażone są za pomocą jednostek SI podstawowych i pochodnych o nazwach specjalnych

Nr poz.	Wielkość	Jednostka miary		
		Nazwa	Oznaczenie	Wyrażenie za pomocą jednostek podstawowych SI i pochodnych bezwymiarowych (radian, steradian)
1	2	3	4	5
1.	Powierzchnia, pole powierzchni	metr kwadratowy	m^2	$1 \text{ m}^2 = 1 \text{ m} \cdot 1 \text{ m}$
2.	Objętość, pojemność	metr sześcienny	m^3	$1 \text{ m}^3 = 1 \text{ m} \cdot 1 \text{ m} \cdot 1 \text{ m}$
3.	Prędkość liniowa	metr na sekundę	m/s	$1 \text{ m/s} = 1 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$
4.	Prędkość kąтова	radian na sekundę	rad/s	$1 \text{ rad/s} = 1 \text{ rad/s}$
5.	Prędkość obrotowa, częstość obrotów	sekunda do potęgi minus pierwszej	s^{-1}	
6.	Przyspieszenie liniowe	metr na kwadrat sekundy	m/s^2	
7.	Przyspieszenie kątowe	radian na kwadrat sekundy	rad/s^2	
8.	Gęstość (masy)	kilogram na metr sześcienny	kg/m^3	
9.	Gęstość względna (masy)	jedność	1	$1 = (1 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}) / (1 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3})$
10.	Moment bezwładności	kilogram razy metr kwadratowy	$\text{kg} \cdot \text{m}^2$	
11.	Pęd	kilogram razy metr na sekundę	$\text{kg} \cdot \text{m/s}$	
12.	Moment pędu	kilogram razy metr kwadratowy na sekundę	$\text{kg} \cdot \text{m}^2/\text{s}$	
13.	Moment siły	niutonometr	$\text{N} \cdot \text{m}$	$1 \text{ N} \cdot \text{m} = 1 \text{ m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
14.	Napięcie powierzchniowe	niuton na metr	N/m	$1 \text{ N/m} = 1 \text{ kg} \cdot \text{s}^{-2}$
15.	Udarność	dżul na metr kwadratowy	J/m^2	$1 \text{ J/m}^2 = 1 \text{ kg} \cdot \text{s}^{-2}$

1	2	3	4	5
16.	Gęstość mocy (powierzchniowa), gęstość strumienia energii	wat na metr kwadratowy	W/m^2	$1 W/m^2 = 1 kg \cdot s^{-3}$
17.	Lepkość dynamiczna	paskalosekunda	$Pa \cdot s$	$1 Pa \cdot s = 1 m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-1}$
18.	Lepkość kinematyczna, lepkość kinetyczna	metr kwadratowy na sekundę	m^2/s	
19.	Strumień objętości, przepływ objętości	metr sześcienny na sekundę	m^3/s	
20.	Strumień masy, przepływ masy	kilogram na sekundę	kg/s	
21.	Gęstość strumienia masy, gęstość przepływu masy	kilogram na sekundę i metr kwadratowy	$kg/(s \cdot m^2)$	
22.	Pojemność cieplna	dżul na kelwin	J/K	$1 J/K = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot K^{-1}$
23.	Pojemność cieplna właściwa, ciepło właściwe masowe	dżul na kilogram i kelwin	$J/(kg \cdot K)$	$1 J/(kg \cdot K) = 1 m^2 \cdot s^{-2} \cdot K^{-1}$
24.	Entalpia właściwa	dżul na kilogram	J/kg	$1 J/kg = 1 m^2 \cdot s^{-2}$
25.	Współczynnik przenikania ciepła	wat na metr kwadratowy i kelwin	$W/(m^2 \cdot K)$	$1 W/(m^2 \cdot K) = 1 kg \cdot s^{-3} \cdot K^{-1}$
26.	Gradient temperatury	kelwin na metr	K/m	
27.	Przewodność cieplna właściwa, konduktywność cieplna	wat na metr i kelwin	$W/(m \cdot K)$	$1 W/(m \cdot K) = 1 m \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot K^{-1}$
28.	Przewodność cieplna	wat na kelwin	W/K	$1 W/K = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot K^{-1}$
29.	Opór cieplny właściwy, rezystywność cieplna	metr razy kelwin na wat	$(m \cdot K)/W$	$1 m \cdot K/W = 1 m^{-1} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot K$
30.	Opór cieplny	kelwin na wat	K/W	$1 K/W = 1 m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot K$
31.	Gęstość prądu elektrycznego	amper na metr kwadratowy	A/m^2	
32.	Moment dipola elektrycznego, moment dipolowy elektryczny	kulombo- metr	$C \cdot m$	$1 C \cdot m = 1 m \cdot s \cdot A$
33.	Natężenie pola elektrycznego, pole elektryczne	wolt na metr	V/m	$1 V/m = 1 m \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
34.	Indukcja elektryczna	kulomb na metr kwadratowy	C/m^2	$1 C/m^2 = 1 m^{-2} \cdot s \cdot A$
35.	Strumień elektryczny, strumień indukcji elektrycznej	kulomb	C	$1 C = 1 s \cdot A$
36.	Przenikalność elektryczna (bezwzględna)	farad na metr	F/m	$1 F/m = 1 m^{-3} \cdot kg^{-1} \cdot s^4 \cdot A^2$
37.	Rezystywność elektryczna opór elektryczny właściwy,	omometr	$\Omega \cdot m$	$1 \Omega \cdot m = 1 m^3 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$

1	2	3	4	5
38.	Przewodność elektryczna właściwa, konduktywność elektryczna	simens na metr	S/m	$1 \text{ S/m} = 1 \text{ m}^{-3} \text{ kg}^{-1} \text{ s}^3 \text{ A}^2$
39.	Moc elektryczna pozorna	woltoamper	VA	$1 \text{ VA} = 1 \text{ m}^2 \text{ kg} \text{ s}^{-3}$
40.	Natężenie pola magnetycznego, pole magnetyczne	amper na metr	A/m	$1 \text{ A/m} = 1 \text{ A} \text{ m}^{-1}$
41.	Przenikalność magnetyczna (bezwzględna)	henr na metr	H/m	$1 \text{ H/m} = 1 \text{ m} \text{ kg} \text{ s}^{-2} \text{ A}^{-2}$
42.	Napięcie magnetyczne, siła magnetomotoryczna	amper	A	$1 \text{ A} = 1 \text{ A}$
43.	Zdolność skupiająca układu optycznego	metr do potęgi minus pierwszej	m^{-1}	
44.	Liczba falowa	metr do potęgi minus pierwszej	m^{-1}	
45.	Współczynnik załamania	jedność	1	$1 = (1 \text{ m} \text{ s}^{-1}) / (1 \text{ m} \text{ s}^{-1})$
46.	Natężenie napromienienia	wat na metr kwadratowy	W/m^2	$1 \text{ W/m}^2 = 1 \text{ kg} \text{ s}^{-3}$
47.	Napromienienie	dżul na metr kwadratowy	J/m^2	$1 \text{ J/m}^2 = 1 \text{ kg} \text{ s}^{-2}$
48.	Egzytancja energetyczna	wat na metr kwadratowy	W/m^2	$1 \text{ W/m}^2 = 1 \text{ kg} \text{ s}^{-3}$
49.	Natężenie promieniowania	wat na steradian	W/sr	$1 \text{ W/sr} = 1 \text{ m}^2 \text{ kg} \text{ s}^{-3} \text{ sr}^{-1}$
50.	Luminancja energetyczna	wat na metr kwadratowy i steradian	$\text{W}/(\text{m}^2 \text{ sr})$	$1 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ sr}) = 1 \text{ kg} \text{ s}^{-3} \text{ sr}^{-1}$
51.	Ilość światła	lumenosekunda	$\text{lm} \text{ s}$	$1 \text{ lm} \text{ s} = 1 \text{ s} \text{ cd} \text{ sr}$
52.	Egzytancja świetlna	lumen na metr kwadratowy	lm/m^2	$1 \text{ lm/m}^2 = 1 \text{ m}^{-2} \text{ cd} \text{ sr}$
53.	Luminancja świetlna	kandela na metr kwadratowy	cd/m^2	$1 \text{ cd/m}^2 = 1 \text{ cd} \text{ m}^{-2}$
54.	Naświetlenie	luksosekunda	$\text{lx} \text{ s}$	$1 \text{ lx} \text{ s} = 1 \text{ m}^{-2} \text{ s} \text{ cd} \text{ sr}$
55.	Skuteczność świetlna	lumen na wat	lm/W	$1 \text{ lm/W} = 1 \text{ m}^{-2} \text{ kg}^{-1} \text{ s}^3 \text{ cd} \text{ sr}$
56.	Strumień fotonowy	sekunda do potęgi minus pierwszej	s^{-1}	
57.	Prędkość akustyczna	metr na sekundę	m/s	
58.	Prędkość objętościowa akustyczna	metr sześcienny na sekundę	m^3/s	

1	2	3	4	5
59.	Natężenie dźwięku	wat na metr kwadratowy	W/m^2	$1 W/m^2 = 1 kg \cdot s^{-3}$
60.	Opór akustyczny	paskalosekunda na metr sześcienny	$Pa \cdot s/m^3$	$1 Pa \cdot s/m^3 = 1 m^{-4} \cdot kg \cdot s^{-1}$
61.	Opór akustyczny właściwy	paskalosekunda na metr	$Pa \cdot s/m$	$1 Pa \cdot s/m = 1 m^{-2} \cdot kg \cdot s^{-1}$
62.	Masa molowa	kilogram na mol	kg/mol	
63.	Objętość molowa	metr sześcienny na mol	m^3/mol	
64.	Energia wewnętrzna molowa	dżul na mol	J/mol	$1 J/mol = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot mol^{-1}$
65.	Pojemność cieplna molowa, ciepło molowe	dżul na mol i kelwin	$J/(mol \cdot K)$	$1 J/(mol \cdot K) = 1 m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot K^{-1} \cdot mol^{-1}$
66.	Stężenie molowe	mol na metr sześcienny	mol/m^3	
67.	Stężenie masowe	kilogram na metr sześcienny	kg/m^3	
68.	Molalność	mol na kilogram	mol/kg	
69.	Ułamek molowy	jedność	1	$1 = 1 mol/(1 mol)$
70.	Ułamek masowy	jedność	1	$1 = 1 kg/(1 kg)$
71.	Ułamek objętościowy	jedność	1	$1 = 1 m^3/(1 m^3)$
72.	Moc dawki pochłoniętej	grej na sekundę	Gy/s	$1 Gy/s = 1 m^2 \cdot s^{-3}$
73.	Dawka ekspozycyjna	kulomb na kilogram	C/kg	$1 C/kg = 1 kg^{-1} \cdot s \cdot A$
74.	Moc dawki ekspozycyjnej	amper na kilogram	A/kg	$1 A/kg = 1 kg^{-1} \cdot A$
75.	Gęstość strumienia cząstek	metr do potęgi minus drugiej razy sekunda do potęgi minus pierwszej	$m^{-2} \cdot s^{-1}$	

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia nazw, definicji i oznaczeń jednostek miar Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia w sprawie ustalenia nazw, definicji i oznaczeń legalnych jednostek miar (Dz. U. Nr, poz.) będące aktem wykonawczym do ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późniejszymi zmianami) – zmienionej ustawą z dnia 30 listopada 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych.

Konieczność jego wydania wynika z wejścia w życie nowej ustawy Prawo o miarach z dnia(Dz. U. Nr, poz.) i wykonania upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

W stosunku do obowiązujących regulacji prawnych w rozporządzeniu wprowadzono zmiany wynikające z ustaleń Generalnej Konferencji Miar. Polegają one na skreśleniu jako odrębnej grupy w układzie SI jednostek uzupełniających SI radiana i steradiana i wstawieniu tych jednostek do grupy jednostek pochodnych SI oraz wprowadzeniu jednostki pochodnej SI o nazwie specjalnej „katal”.

Uwzględniono nazwy wielkości fizycznych zamieszczone w projektach norm serii PN-ISO 31 „Wielkości fizyczne i jednostki miar”.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych (obciążenia) dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z dnia

**w sprawie określenia rodzajów przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez
zatwierdzenia typu.**

Na podstawie art. 9 pkt 7 ustawy z dnia Prawo o miarach (Dz. U. Nr, poz.)
zarządza się, co następuje:

§ 1. Rodzaje przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzenia typu, określa się
w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie

Prezes Rady Ministrów

**RODZAJE PRZYRZĄDÓW POMIAROWYCH,
KTÓRE SĄ LEGALIZOWANE BEZ ZATWIERDZENIA TYPU**

Lp.	Rodzaj przyrządów pomiarowych
1	2
Przyrządy do pomiaru masy	
1.	Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 1 – mechaniczne
2.	Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 2, 3 i 4 – mechaniczne prostodźwigniowe i uchyłne
3.	Odważniki klasy dokładności E ₁ , E ₂ , F ₁ , F ₂ , M ₁ i M ₂
4.	Gęstościomierze zbożowe
5.	Wagi przesuwnikowe do wyznaczania zawartości skrobi w ziemniakach
Przyrządy do pomiaru wytrzymałości materiałów	
6.	Twardościomierze: a) Brinella b) Rockwella c) Vickersa
7.	Wgłębniiki diamentowe do twardościomierzy Rockwella i Vickersa

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzenia typu jest aktem wykonawczym do nowej ustawy Prawo o miarach z dnia(Dz. U. Nr, poz.) i wykonania upoważnienia zawartego w art. 9 pkt 7 tej ustawy.

Przedmiotem rozporządzenia są przyrządy pomiarowe, których konstrukcja i parametry metrologiczne mają charakter ustalony i niezmienny w skali międzynarodowej. Jako takie nie podlegają zmianom mogącym wpływać na ich typizację.

Przyjęcie zasady, że są one legalizowane bez zatwierdzenia typu, stanowi rozwiązanie odpowiadające utrwalonej i akceptowanej w skali międzynarodowej praktyce.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych (obciążenia) dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW
z dnia

**w sprawie określenia przyrządów pomiarowych podlegających
prawnej kontroli metrologicznej.**

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia Prawo o miarach (Dz. U. Nr, poz.)
zarządza się, co następuje:

§ 1. Przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej określa się w załączniku do
rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie

Prezes Rady Ministrów

**PRZYRZĄDY POMIAROWE PODLEGAJĄCE
PRAWNEJ KONTROLI METROLOGICZNEJ**

Lp.	Wyszczególnienie przyrządów pomiarowych
1	2
Przyrządy do pomiaru długości i kąta	
1.	Przymiary wstęgowe
2.	Przymiary bławatne
3.	Średnicomierze do drewna
4.	Przymiary sztywne do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników
5.	Mierniki do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników
6.	Maszyny do pomiaru pola powierzchni skór
7.	Przyrządy do pomiaru długości drutu, kabla, tkanin, materiałów taśmowych, opatrunkowych i papierowych
8.	Pipety do badania opadu krwi
Przyrządy do pomiaru ciśnienia, objętości i przepływu płynów	
9.	Manometry do pomiaru ciśnienia w oponach pojazdów ¹⁾
10.	Manometry do pomiaru tętniczego ciśnienia krwi Uwaga: Legalizacji ponownej nie podlegają hydrostatyczne manometry do pomiaru tętniczego ciśnienia krwi.
11.	Kolby: a) metalowe II rzędu b) metalowe II rzędu do gazu ciekłego propan-butan c) bez zaworu – metalowe – szklane ¹⁾ d) szklane z jedną kreską, klasy A
12.	Pojemniki dokładniejsze
13.	Pipety laboratoryjne jednomiarowe i wielomiarowe, klasy A ¹⁾
14.	Biurety zwykłe, klasy A ¹⁾
15.	Cylindry pomiarowe wzorcowane na wlew, klasy A ¹⁾
16.	Pływakowe mierniki objętości mleka
17.	Beczki stosowane jako naczynia pomiarowe: a) drewniane b) metalowe
18.	Butelki miarowe ²⁾
19.	Zbiorniki pomiarowe
20.	Samochodowe cysterny pomiarowe
21.	Liczniki do gazów (gazomierze)
22.	Liczniki do wody (wodomierze)
23.	Liczniki do cieczy innych niż woda
24.	Instalacje pomiarowe do cieczy innych niż woda

1	2
25.	Przeliczniki do zbiorników pomiarowych
26.	Przeliczniki do liczników do gazów (gazomierzy)
27.	Przeliczniki do liczników do cieczy innych niż woda
28.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania liczników do gazów (gazomierzy) ²⁾
29.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania liczników do wody (wodomierzy) ²⁾
30.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania przetworników przepływu do ciepłomierzy do wody ²⁾
31.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania liczników i instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda ²⁾
32.	Urządzenia wtórne liczydeł liczników do cieczy innych niż woda ²⁾
33.	Przetworniki przepływu do ciepłomierzy do wody (z wyłączeniem zwężkowych)
Przyrządy do pomiaru temperatury i innych wielkości cieplnych	
34.	Termometry szklane lekarskie ¹⁾
35.	Termometry elektroniczne lekarskie
36.	Ciepłomierze do wody (z wyłączeniem zwężkowych)
37.	Przeliczniki wskazujące do ciepłomierzy do wody (z wyłączeniem przeliczników wskazujących do ciepłomierzy zwężkowych)
38.	Pary czujników temperatury do ciepłomierzy do wody
39.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania ciepłomierzy do wody ²⁾
40.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania przeliczników wskazujących do ciepłomierzy do wody ²⁾
41.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania par czujników temperatury do ciepłomierzy do wody ²⁾
42.	Stanowiska kontrolne do sprawdzania przeliczników wskazujących z parami czujników temperatury do ciepłomierzy do wody ²⁾
Przyrządy do pomiaru masy	
43.	Odważniki klasy dokładności E ₁ , E ₂ , F ₁ , F ₂ , M ₁ i M ₂ ³⁾
44.	Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 1 Uwaga: Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 1-mechaniczne podlegają legalizacji bez zatwierdzenia typu
45.	Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 2, 3 i 4 Uwaga: Wagi nieautomatyczne klasy dokładności 2, 3 i 4 – mechaniczne prostodźwigniowe i uchylne podlegają legalizacji bez zatwierdzenia typu
46.	Wagi automatyczne: a) odważające b) przenośnikowe (taśmowe) c) porcjujące (w tym dozowniki objętościowe) d) kontrolne i sortujące e) do ważenia pojedynczych ładunków
47.	Wagi wagonowe do ważenia w ruchu wagonów spiętych
48.	Wagi samochodowe do ważenia pojazdów w ruchu
49.	Wagi przesuwnikowe do wyznaczania zawartości skrobi w ziemniakach ³⁾
50.	Gęstościomierze zbożowe ³⁾

Przyrządy do pomiaru siły i wytrzymałości materiałów	
1	2
51.	Wzorce siły (obciążniki)
52.	Siłomierze
53.	Maszyny wytrzymałościowe
54.	Młoty wahadłowe
55.	Wzorce twardości: a) Brinella b) Rockwella c) Vickersa d) Poldi
56.	Twardościomierze: a) Brinella ³⁾ b) Rockwella ³⁾ c) Vickersa ³⁾
57.	Wgłębniki diamentowe do twardościomierzy Rockwella i Vickersa ³⁾
Przyrządy do pomiaru parametrów ruchu	
58.	Radarowe i laserowe przyrządy do pomiaru prędkości pojazdów
59.	Prędkościomierze do kontroli prędkości w ruchu drogowym
60.	Taksometry
61.	Tachografy samochodowe
62.	Wykresówki do tachografów samochodowych ²⁾
Przyrządy do pomiaru wielkości elektrycznych	
63.	Użytkowe liczniki energii elektrycznej prądu przemiennego
64.	Przekładniki prądowe i napięciowe do współpracy z licznikami
Przyrządy do pomiaru wielkości chemicznych i fizykochemicznych	
65.	Areometry i termoareometry Uwaga: Legalizacji podlegają wyłącznie alkoholomierze, densymetry do olejów mineralnych i densymetry do moczu.
66.	Wiskozymetry kapilarne ²⁾
67.	Wiskozymetry Höpplera
68.	Wilgotnościomierze elektryczne i elektroniczne do zbóż i nasion oleistych
69.	Pehametry
70.	Konduktometry
71.	Refraktometry
72.	Polarymetry
73.	Analizatory spalin samochodowych
74.	Wzorce gęstości (densymetryczne)
75.	Wzorce napięcia powierzchniowego cieczy (tensjometryczne) ²⁾
76.	Wzorce lepkości (wiskozymetryczne) ²⁾
77.	Wzorce pH ²⁾
78.	Wzorce przewodności elektrycznej właściwej elektrolitów (konduktometryczne) ²⁾
79.	Wzorce współczynnika załamania światła (refraktometryczne)
80.	Wzorce kąta skręcenia płaszczyzny polaryzacji światła (polarymetryczne), stałe

1	2
81.	Wzorce stałe długości fal i liczb falowych w zakresie promieniowania UV, VIS, IR
82.	Wzorce zawartości składników w roztworach wodnych do atomowej spektrometrii emisyjnej i absorpcyjnej ²⁾
83.	Dowodowe analizatory wydechu
84.	Gęstościomierze oscylacyjne
85.	Analizatory zanieczyszczeń powietrza na stanowiskach pracy oraz do kontroli emisji i imisji.
86.	Wzorce zawartości składników gazowych w gazach i ich mieszaninach.
Przyrządy do pomiaru promieniowania optycznego	
87.	Spektrofotometry UV, VIS, NIR
Przyrządy do pomiaru promieniowania jonizującego	
88.	Dawkomierze terapeutyczne promieniowania X i γ
89.	Dawkomierze ochrony radiologicznej z komorami jonizacyjnymi promieniowania X i γ
Przyrządy do pomiaru wielkości akustycznych i drgań mechanicznych	
90.	Kalibratory akustyczne ²⁾
91.	Mierniki poziomu dźwięku
92.	Audiometry
93.	Dozymetry hałasu
94.	Wzorcowe źródła przyspieszenia, prędkości lub przemieszczenia drgań mechanicznych (kalibratory) ²⁾
95.	Przetworniki drgań piezoelektryczne użytkowe
96.	Przyrządy do pomiaru drgań mechanicznych oddziałujących na organizm człowieka (wibrometry)
¹⁾ Nie podlegają legalizacji ponownej. ²⁾ Podlegają wyłącznie zatwierdzeniu typu ³⁾ Podlegają legalizacji bez zatwierdzeniu typu	

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 8 ust. 1 przedłożonej wersji projektu ustawy Prawo o miarach.

W rozporządzeniu określono przyrządy do pomiaru różnych wielkości fizycznych, które przewiduje się objąć obowiązkiem prawnej kontroli metrologicznej.

W załączniku do rozporządzenia wymieniono przyrządy pomiarowe, dla których jest wymagane:

- zatwierdzenie typu i legalizacja przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania oraz legalizacja tych przyrządów będących w użytkowaniu,
- zatwierdzenie typu i legalizacja przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania i nie będzie wymagana legalizacja tych przyrządów będących w użytkowaniu,
- zatwierdzenie typu przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania i nie będzie wymagana legalizacja tych przyrządów będących w użytkowaniu,
- legalizacja bez uprzedniego zatwierdzenia typu przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania oraz legalizacja tych przyrządów będących w użytkowaniu.

Celem projektu jest:

- zapewnienie, aby w dziedzinach wymienionych w art. 8 ust. 1 ustawy, były stosowane w kraju wyłącznie przyrządy pomiarowe spełniające wymagania metrologiczne określone we właściwych przedmiotowo przepisach,
- zharmonizowanie krajowych przepisów w zakresie obowiązku prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych z regulacjami w tym zakresie obowiązującymi w innych krajach, w szczególności na terenie państw Unii Europejskiej, tym samym zlikwidowanie, w odniesieniu do przyrządów pomiarowych utrudnień i ograniczeń w swobodnym przepływie towarów.

Rozporządzenie zastępuje dotychczasowe przepisy regulujące obowiązek kontroli metrologicznej w formie zatwierdzenia typu, legalizacji, uwierzytelniania przyrządów pomiarowych, zawarte w trzech aktach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późn. zm.).

W porównaniu ze stanem dotychczasowym projekt przewiduje ograniczenie ogólnej liczby rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej, w szczególności:

- zniesienie obowiązku prawnej kontroli metrologicznej dla ponad 20 rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających dotychczas obowiązkowi zatwierdzenia typu, legalizacji bądź uwierzytelnienia, w tym kilkunastu rodzajów przyrządów pomiarowych stosowanych do pomiaru promieniowania optycznego, kilku rodzajów przyrządów pomiarowych stosowanych do pomiaru wielkości elektrycznych i magnetycznych oraz do pomiaru czasu i częstotliwości,

- zachowanie obowiązku prawnej kontroli metrologicznej dla przyrządów pomiarowych przewidzianych do stosowania w kraju i stosowanych w dziedzinach określonych w art. 8 ust. 1 ustawy, w tym zachowanie obowiązku kontroli dla przyrządów pomiarowych będących przedmiotem dyrektyw z dziedziny metrologii,
- wprowadzenie obowiązku prawnej kontroli metrologicznej dla kilku rodzajów przyrządów pomiarowych ze względu na ich zastosowanie w dziedzinach określonych w art. 8 ust. 1 projektu ustawy, w tym stosowanych do: pomiaru objętości, pomiaru masy, pomiaru wielkości chemicznych i fizykochemicznych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych (obciążeń) dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie dopuszczenia do stosowania jednostek miar nie należących do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) oraz określenia ich nazw, definicji i oznaczeń.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia Prawo o miarach (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dopuszcza się do stosowania, wymienione w załączniku, jednostki miar nie należące do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), oraz określa się ich nazwy, definicje i oznaczenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie

Prezes Rady Ministrów

Załącznik do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia

Jednostki miar nie należące do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), dopuszczone do stosowania

L.p.	Wielkość	Jednostka miary			
		Nazwa	Oznaczenie	Definicja lub relacja definiująca	Dziedzina stosowania
1	2	3	4	5	6
1	Długość, Odległość	mila morska rok świetlny	n. mile l.y.	1 n. mile = 1 852 m 1 l.y. $\approx 9,460\ 730 \cdot 10^{15}$ m	Żegluga morska i powietrzna
2	Powierzchnia, pole powierzchni	ar hektar barn	a ha b	1 a = 10^2 m ² 1 ha = 10^4 m ² 1 b = 10^{-28} m ²	Do wyrażania powierzchni gruntów Fizyka atomowa i jądrowa
3	Objętość, pojemność	Litr	l, L	1 l = 10^{-3} m ³	Do wyrażania objętości płynów i ciał sypkich

4	Kąt płaski	Kąt płaski pełny (obrót) Stopień Minuta Sekunda Gon (lub grad)	r ° ' " gon	$r = 2\pi$ rad $1^\circ = (\pi/180)$ rad $1' = (\pi/10\ 800)$ rad $1'' = (\pi/648\ 000)$ rad $1 \text{ gon} = (\pi/200)$ rad	Geodezja
5	Zdolność skupiająca układu optycznego	dioptria	dpt	$1 \text{ dpt} = 1 \text{ m}^{-1}$	Optyka
6	Masa	tona karat metryczny jednostka masy atomowej	t ct u	$1 \text{ t} = 10^3 \text{ kg}$ $1 \text{ ct} = 2\pi 10^{-4} \text{ kg}$ Jednostka masy atomowej jest to masa równa 1/12 części masy atomowej nuklidu ^{12}C	Jubilerstwo Chemia, fizyka
7	Masa liniowa	Teks	tex	$1 \text{ tex} = 10^{-6} \text{ kg/m}$	Włókiennictwo
8	Czas	Minuta Godzina Doba rok (zwrotnikowy)	min h d a, r.	$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$ $1 \text{ h} = 3\ 600 \text{ s}$ $1 \text{ d} = 86\ 400 \text{ s}$ $1 \text{ a} \approx 31\ 556\ 926 \text{ s}$	
9	Prędkość liniowa	węzeł	kn	$1 \text{ kn} = (1\ 852/3\ 600) \text{ m/s}$	Żegluga morska i powietrzna
10	Prędkość obrotowa, częstość obrotów	obrót na sekundę obrót na minutę	r/s, obr/s min, obr/min	$1 \text{ r/s} = 1 \text{ s}^{-1}$ $1 \text{ r/min} = (1/60) \text{ s}^{-1}$	Technika
11	Ciśnienie	bar milimetr słupa rtęci	bar mmHg	$1 \text{ bar} = 10^5 \text{ Pa}$ $1 \text{ mmHg} = 133,322 \text{ Pa}$	Do wyrażania ciśnienia płynów Medycyna
12	Energia	elektronowolt watogodzina	eV Wh	Elektronowolt jest to energia kinetyczna, którą uzyskuje elektron po przejściu w próżni drogi między dwoma punktami, gdy różnica potencjałów między tymi punktami jest równa 1 volt $1 \text{ Wh} = 3,6 \cdot 10^3 \text{ J}$	Fizyka, medycyna, ochrona radiologiczna Energetyka i dziedziny związane
13	Ładunek elektryczny	amperogodzina	Ah	$1 \text{ Ah} = 3\ 600 \text{ C}$	Energetyka i dziedziny związane
14	Moc bierna	war	var	$1 \text{ var} = 1 \text{ W}$	Elektrotechnika

15	Dawka napromieniowania	rentgen	R	$1 R = 2,58 \cdot 10^{-4} C/kg$	Medycyna, ochrona radiologiczna
16	Poziom wielkości polowej	neper	Np	1 Np jest poziomem wielkości polowej, gdy $\ln(F/F_0) = 1^*$	Elektronika, telekomunikacja
		bel	B	1 B jest poziomem wielkości polowej, gdy $2 \cdot \ln(F/F_0) = 1$	
17	Poziom wielkości mocowej	neper	Np	1 Np jest poziomem wielkości mocowej, gdy $1/2 \cdot \ln(P/P_0) = 1^{**}$	Elektronika, telekomunikacja
		bel	B	1 B jest poziomem wielkości mocowej, gdy $\ln(P/P_0) = 1$	

* F i F_0 przedstawiają dwie amplitudy tego samego rodzaju, a F_0 jest amplitudą odniesienia.

** P i P_0 przedstawiają dwie wartości mocy, a P_0 jest mocą odniesienia.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie dopuszczenia do stosowania jednostek miar nie należących do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) oraz określenia ich nazw, definicji i oznaczeń zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie dopuszczenia do stosowania jednostek miar nie należących do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) (Dz. U. Nr 133, poz. 639) będące aktem wykonawczym do ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późniejszymi zmianami).

Konieczność jego wydania wynika z wejścia w życie nowej ustawy Prawo o miarach z dnia(Dz. U. Nr, poz.) i wykonania upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt. 1 tej ustawy.

W stosunku do obowiązujących regulacji prawnych w rozporządzeniu wprowadzono zmiany wynikające z dostosowania polskich przepisów do przepisów dyrektyw:

80/181/EWG wraz z jej zmianami – dotyczącej jednostek miar,

90/384/EWG – dotyczącej wag nieautomatycznych oraz

norm międzynarodowych serii ISO 31 „Wielkości fizyczne i jednostki miar”.

Zmiany te dotyczą definicji jednostek miar oraz stosowanych oznaczeń jednostek miar.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych (obciążenia) dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie określenia przedrostków i ich oznaczeń przeznaczonych do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności legalnych jednostek miar oraz zasad pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar.

Na podstawie art. 5 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia Prawo o miarach (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

- § 1. Określa się:
- 1) przedrostki i ich oznaczenia przeznaczone do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności legalnych jednostek miar – stanowiące załącznik nr 1 do rozporządzenia,
 - 2) zasady pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar – stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.
- § 2. Rozporządzenie wchodzi w życie

Prezes Rady Ministrów

Przedrostki i ich oznaczenia

§ 1. Dziesiętne wielokrotności i podwielokrotności jednostek SI można wyrażać przez dołączenie (odpowiednio) do nazw lub oznaczeń jednostek SI nazw lub oznaczeń przedrostków wyrażających mnożniki dziesiętne, wymienionych w poniższej tabeli.

Przedrostek		Mnożnik
Nazwa	Oznaczenie	
1	2	3
jotta	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
zetta	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
peta	P	1 000 000 000 000 000 000 = 10^{15}
tera	T	1 000 000 000 000 000 = 10^{12}
giga	G	1 000 000 000 = 10^9
mega	M	1 000 000 = 10^6
kilo	k	1 000 = 10^3
hekto	h	100 = 10^2
deka	da	10 = 10^1
decy	d	0,1 = 10^{-1}
centy	c	0,01 = 10^{-2}
mili	m	0,001 = 10^{-3}
mikro	μ	0,000 001 = 10^{-6}
nano	n	0,000 000 001 = 10^{-9}
piko	p	0,000 000 000 001 = 10^{-12}
femto	f	0,000 000 000 000 001 = 10^{-15}
atto	a	0,000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}
zepto	z	0,000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-21}
jokto	y	0,000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-24}

§ 2.1 Nazwy i oznaczenia przedrostków wymienionych w tabeli w § 1 stosuje się w następujący sposób:

- 1) nazwę (oznaczenie) przedrostka dołącza się do nazwy prostej (oznaczenia) jednostki SI, umieszczając ją (je) bezpośrednio przed nazwą (oznaczeniem) jednostki miary (bez przerwy oddzielającej lub jakiegokolwiek innego znaku),

- 2) do nazwy prostej (oznaczenia) jednostki SI dołącza się tylko jedną nazwę (oznaczenie) przedrostka,

$$\text{np. } 10^{-9} \text{ m} = 1 \text{ nm, a nie } 1 \text{ m}\mu\text{m,}$$

- 3) dziesiętne wielokrotności i podwielokrotności kilograma wyraża się przez dołączenie odpowiednich nazw (oznaczeń) przedrostków do słowa "gram" (oznaczenia "g"),

$$\begin{aligned} \text{np. } 10^{-2} \text{ kg} &= 1 \text{ dag} \\ 10^{-3} \text{ kg} &= 1 \text{ g,} \end{aligned}$$

- 4) mnożnik wyrażony nazwą (oznaczeniem) przedrostka odnosi się do jednostki SI w potęgze pierwszej; wykładnik potęgowy odnoszący się do jednostki miary dotyczy również mnożnika wyrażanego nazwą (oznaczeniem) przedrostka, dołączoną do nazwy prostej (oznaczenia) jednostki SI,

$$\begin{aligned} \text{np. } 1 \text{ cm}^3 &= 1 \cdot (10^{-2} \text{ m})^3 = 1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3 \\ 1 \text{ ms}^{-1} &= 1 \cdot (10^{-3} \text{ s})^{-1} = 1 \cdot 10^3 \text{ s}^{-1}, \end{aligned}$$

- 5) nazwy i oznaczenia dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności jednostek SI utworzone zgodnie z zasadami, o których mowa w punktach 1 ÷ 4 mogą być użyte do budowy złożonych nazw i oznaczeń jednostek miar,

$$\begin{aligned} \text{np. } 1 \text{ kW}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}) &= 10^3 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K}) \\ 1 \text{ kg}/\text{dm}^3 &= 10^3 \text{ kg}/\text{m}^3. \end{aligned}$$

2. Nazw i oznaczeń przedrostków wymienionych w tabeli w §1 nie stosuje się do następujących jednostek SI:

stopień Celsjusza ($^{\circ}\text{C}$)
jedność (1)

Dziesiętne wielokrotności i podwielokrotności tych jednostek mogą być wyrażone przez potęgi liczby 10.

Zasady pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar

- § 1. 1. Do wyrażania legalnej jednostki miary stosuje się oznaczenie jednostki lub jej pełną nazwę.
2. Do wyrażania jednostki miary, której oznaczenie nie zostało ustalone, należy stosować nazwę jednostki w pełnym brzmieniu.
- § 2. Oznaczenia i nazwy jednostek miar ze względu na ich budowę dzieli się na:
- 1) proste,
np. m metr
K kelwin
Wb weber
°C stopień Celsjusza
- 2) złożone,
np. N · m niutonometr
kg/l kilogram na liter
W/(m² · K) wat na metr kwadratowy i kelwin.
- § 3. Wszystkie jednostki podstawowe mają proste oznaczenia i nazwy.
- § 4. 1. Jednostkom pochodnym SI mogą być nadane specjalne nazwy i oznaczenia zatwierdzone przez Generalną Konferencję Miar,
np. J dżul
V wolt .
2. Złożone oznaczenia i nazwy jednostek pochodnych podaje się w postaci wyrażen utworzonych z odpowiednich jednostek podstawowych i/lub jednostek pochodnych o nazwach specjalnych,
np. m/s metr na sekundę
W/m² wat na metr kwadratowy .
3. Dla jednostek miar kąta płaskiego i kąta bryłowego traktowanych jako bezwymiarowe jednostki pochodne SI można stosować, w zależności od sytuacji, odpowiednio nazwy (oznaczenia) specjalne: radian (rad) i steradian (sr) lub nazwę (oznaczenie) jedność (1). Przy stosowaniu tych jednostek nie dopisuje się wyrazu „jedność” ani oznaczenia „1”.
4. Do wyrażania wielkości bezwymiarowych, takich jak np. ułamek objętościowy, wilgotność względna, stosuje się podwielokrotność równą jednej setnej „jedności” o nazwie procent i o oznaczeniu %.
- § 5. Dobór odpowiedniej wielokrotności lub podwielokrotności jednostki SI zależy od dogodności jej stosowania. Wielokrotność dobrana do konkretnych zastosowań powinna być taka, aby wartość liczbową mieściła się w praktycznym do stosowania przedziale.
- § 6.1. Jednostki nie należące do jednostek SI dopuszczone do stosowania mogą posiadać własne oznaczenia i nazwy proste:
np. min minuta
eV elektronowolt
t tona .
2. Oznaczenia i nazwy złożone jednostek miar nie należących do jednostek SI tworzy się za

pomocą oznaczeń i nazw prostych jednostek nie należących do jednostek SI i jednostek SI,

np. kg/h kilogram na godzinę .

3. Nazwy i oznaczenia podwielokrotności i wielokrotności i jednostek miar nie należących do jednostek SI tworzy się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 i 3.

§ 7. Oznaczenia jednostek miar powinny być zgodne z oznaczeniami przyjętymi przez właściwe organizacje międzynarodowe (w szczególności przez Generalną Konferencję Miar). Dopuszcza się oznaczenia zwyczajowo stosowane w Polsce:

np. r. rok
obr/s obrót na sekundę .

§ 8. Do oznaczeń i nazw jednostek miar nie należy dołączać żadnych dodatkowych słów, wskaźników, liter itp.

§ 9.1. Oznaczenie jednostki miary pisze się bez kropki na końcu, w druku - czcionką prostą.

2. Oznaczenie jednostki miary, której nazwa pochodzi od imienia własnego pisze się wielką literą (majuskułą); oznaczenia pozostałych jednostek miar pisze się małą literą (minuskułą);

np. N niuton
Wb weber
m metr
s sekunda .

3. W oznaczeniu jednostki miary nie uwzględnia się liczby mnogiej.

§ 10. Oznaczenia złożone z ilorazu innych jednostek można wyrażać:

1) w postaci zwykłego ułamka z kreską ułamkową skośną; wówczas mianownik zawierający więcej niż jedno oznaczenie proste jednostki miary ujmuje się w nawias:

np. m/s^2
 $Pa \cdot s/m^3$
 $J/(kg \cdot K)$,

2) w postaci zwykłego ułamka z kreską ułamkową poziomą:

np.

$$\frac{m}{s^2} \qquad \frac{Pa \cdot s}{m^3} \qquad \frac{J}{kg \cdot K}$$

3) w postaci iloczynu potęg jednostek miar:

np. $m \cdot s^{-2}$
 $Pa \cdot s \cdot m^{-3}$
 $J \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1}$.

§ 11. Oznaczenia złożone tworzone jako iloczyny jednostek miar zapisuje się jednym z dwóch następujących sposobów:

- 1) $N \cdot m$,
- 2) $N m$.

W uzasadnionych przypadkach np. w maszynopisach dopuszcza się pisanie kropki na dole wiersza.

§ 12. Oznaczenia jednostek miar, których budowa lub pisownia nie odpowiada zasadom określonym w § 7 - § 11 są następujące:

$^{\circ}C$	eV	r.
$^{\circ}$,	"
mmHg	obr/s	obr/min
Wh	varh	Ah
VA		

§ 13. Przy zapisywaniu wartości wielkości należy zostawić odstęp (spację) między wartością liczbową a oznaczeniem jednostki miary. Wyjątek stanowią następujące oznaczenia jednostek miar kąta: $^{\circ}$; ' ; " ,

np. 10 A 20 $^{\circ}C$ 2 mmHg
2 $^{\circ}$ 15' 3"

§ 14.1. Nazwę jednostki miary pisze się małą literą (minuskulą), jeżeli ogólne reguły pisowni polskiej nie stanowią inaczej, w druku - czcionką prostą.

2. Nazwy jednostek miar pochodzenia obcojęzycznego pisze się w sposób fonetyczny lub spolszczony,

np. niuton
kelwin
wat
dżul

3. Nazwy jednostek miar odmienia się według zasad deklinacji polskiej.

§ 15.1. Nazwy proste jednostek miar występujące w nazwie złożonej łączy się za pomocą łączników wyrażających odpowiednio mnożenie lub dzielenie.

2. Dzielenie w nazwie wyrażającej iloraz jednostek wyraża się przez "na",

np. metr na sekundę
dżul na kelwin

3. Mnożenie w nazwie wyrażającej iloczyn jednostek miar lub w części nazwy stanowiącej licznik ułamka wyraża się przez dodanie litery "o" jako łącznika międzywyrazowego lub "razy", przy czym łącznik "razy" stosuje się wtedy gdy zastosowanie łącznika "o" prowadzi do niejednoznaczności lub nie jest pożądane ze względów fonetycznych oraz wtedy gdy część nazwy stanowiącej licznik ułamka nie występuje jako nazwa samodzielna,

np. niutonometr
kulombometr
woltoamperosekunda
kulomb razy metr kwadratowy na wolt
kilogram razy metr na sekundę

4. Mnożenie występujące po dzieleniu (w mianowniku ułamka) wyraża się przez:

- 1) "i" gdy poprzedza ostatnią nazwę prostą występującą w nazwie złożonej (również gdy w mianowniku występują tylko dwie nazwy proste jednostek miar),
np. dżul na kilogram i kelwin
- 2) ";" (przecinek) rozdzielający kolejne nazwy proste występujące w mianowniku z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w pkt 1,
- 3) "o" gdy przez zastosowanie tego łącznika uzyskuje się złożoną nazwę jednostki miary utworzoną zgodnie z zasadą określoną w ust.2,
np. kilogram na kilowatogodzinę.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia przedrostków i ich oznaczeń przeznaczonych do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności legalnych jednostek miar oraz zasad pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia..... w sprawie ustalenia nazw, definicji i oznaczeń legalnych jednostek miar (Dz. U. Nr, poz.) będące aktem wykonawczym do ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248 z późniejszymi zmianami) – zmienionej ustawą z dnia 30 listopada 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych.

Konieczność jego wydania wynika z wejścia w życie nowej ustawy Prawo o miarach z dnia(Dz. U. Nr, poz.) i wykonania upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 2 pkt 2 i 3 tej ustawy.

Regulacje zawarte w niniejszym rozporządzeniu są tożsame z dotychczasowymi regulacjami prawnymi, ponieważ były i są one zgodne z przepisami dyrektywy 80/181/EWG dotyczącej jednostek miar wraz ze zmianami i z ustaleniami Generalnej Konferencji Miar oraz z normami międzynarodowymi serii ISO 31 w sprawie jednostek miar.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych (obciążenia) dla budżetu państwa.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
PRAWO O MIARACH

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 12 grudnia 2000 r.

Obszar Negocjacyjny: „Swobodny przepływ towarów”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej: rozdział 1,
Priorytet 1.2,1.7

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela)
4.	Podstawowe akty wykonawcze: 1. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia nazw, definicji i oznaczeń jednostek miar Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI) 2. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzeń typu 3. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej 4. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie dopuszczenia do stosowania jednostek miar należących do Międzynarodowego Układu Miar (SI) oraz określenia ich nazw, definicji i oznaczeń 5. Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia przedrostków i ich oznaczeń przeznaczonych do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności legalnych jednostek miar oraz zasad pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar
5.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 13 grudnia 2000 r.
6.	Tłumaczenia zweryfikowane aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku ²³ stycznia 2001 r.

Cena - 2,82zł + 22% VAT

